

# DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, KOVAS – MARCH 31, 2011 • Vol. CII Nr. 48

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-30-11

PERIODICALS

## ŠIAME NUMERYJE:



Gegužės 7 d. Čikagos lietuvių tautinis ansamblis „Grandis“ kviečia į savo metinį koncertą.

- Politinio išganymo paieškos
- Ar prisimenate paskutinį komisarą Gorbačiov?
- Socialinio draudimo pasiekimai ir viltys
- „Blynų balius“ LA
- „Grandis“ tebejungia šokėjų širdis
- Skautybės kelias
- „Draugo“ lietuviukai
- Į PLC kviečia madų paroda
- Mūsų stalui
- Gyvenimo nuotrupos (2)

Valiutų santykis  
1 USD — 2.46 LT  
1 EUR — 3.45 LT

## Atidaryta pirmoji Lietuvos prekybos atstovybė JAV

Čikaga („Draugo“ info) – Šių metų kovo 29 dieną John Hancock Center, Čikagoje, įvyko pirmosios Lietuvos prekybos atstovybės (Lithuanian Trade Office, Inc.), „Enterprise Lithuania“ oficialios atstovės Jungtinėse Amerikos Valstijose, atidarymas. Atstovybė atidaryta, siekiant sutelkti pajėgas skatinant dvišipį ekonominį bendradarbiavimą tarp JAV ir Lietuvos. Lietuvai Lietuvos prekybos atstovybėje atstovaus verslininkė, LR garbės generalinė konsulė Cleveland Ingrida Bublienė ir tarptautinio verslo specialistas Linas Klimavičius.

Atidaryme dalyvavęs LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis priminė susirinkusiems, jog Čikaga pasirinkta tokiai atstovybei JAV įkurti neatsitiktinai: šis miestas yra gausiausias lietuvių miestas už Lietuvos ribų, Čikagoje gyvena ir gyvena daug Lietuvai nusipelnusių lietuvių. Ž. Pavilionis pridūrė, jog Čikaga yra miestas, kuris ypač daug prisidėjo Lietuvai siekiant nepriklausomybės. Ambasadorius išsakė viltį, jog tokios atstovybės atidarymas JAV yra tik graži pradžia. Šiais metais galvojama panašią atstovybę atidaryti Silicon Valley, California, o jau šį pavasarį kartu su JAV Komercijos



Lituvai Lietuvos prekybos atstovybėje atstovaus verslininkė, LR garbės generalinė konsulė Cleveland Ingrida Bublienė ir tarptautinio verslo specialistas Linas Klimavičius. Daliaus Cidzikaitės nuotr.

departamentu bus pristatyta verslo misija į Lietuvą.

Naujai įkurtą Lietuvos prekybos atstovybę sveikinimo laiškais pasveikino Illinois valstijos gubernatorius Pat Quinn, Čikagos miesto meras Ri-

chard M. Daley ir JAV Senato narys Richard Durbin.

Lietuvos prekybos atstovybė įsikūrė adresu: 500 N. Michigan Ave. Suite 300, Chicago, IL 60611; tinklalapis: [www.lithuaniantradeoffice.com](http://www.lithuaniantradeoffice.com)

## „Globali Lietuva“ kviečia užsienio lietuvius įsitraukti į valstybės gyvenimą

Vilnius (URM info) – Lietuvos vyriausybė kovo 30 dienos posėdyje pritarė programai „Globali Lietuva“, skirtai skatinti užsienio lietuvius įsitraukti į Lietuvos gyvenimą, įgytas žinias ir patirtį panaudoti Lietuvos gerovei kurti. „Globalios Lietuvos“ kūrimo 2011–2019 m. programa siekiama kokybinių Lietuvos ir jos diasporos santykių pokyčių ilgalaikėje perspektyvoje, mažinti takoskyrą tarp išvykusiųjų ir Lietuvoje gyvenan-

čiųjų, skatinti ir stiprinti užsienio lietuvių ryšius su Lietuvos valstybe.

Kartu su užsienio lietuviams bus vykdoma teisės aktų, ribojančių tokio įsitraukimo galimybes, stebėseną ir siūlomi jų pakeitimai, teikiama aktuali informacija išsivijai, skatinamas tautinio tapatumo puoselėjimas užsienyje, plečiamos lituanistinio švietimo užsienyje galimybės, rūpinamasi asmenų, priklausančių lietuvių tautinei mažumai užsienyje, teisių apsau-

ga ir skatinama Lietuvos diaspora įsitraukti į Lietuvos pristatymą pasaulyje.

Šios programos įgyvendinimą pavesta prižiūrėti Užsienio reikalų ministerijai. „Globalios Lietuvos“ kūrimo programos įgyvendinimas taip pat bus grindžiamas visuomeniškumo pagrindais ir savanoriškos veiklos principais. Tikimasi, kad į šį darbą aktyviai įsitrauks Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kitos nevyriausybines organizacijos.

## Prezidentė pasirašė lenkų kritikuojamą Švietimo įstatymą

Vilnius (BNS/ELTA) – LR prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė Seimo priimtą Švietimo įstatymą, kurį dėl platesnio lietuvių kalbos vartojimo tautinių mažumų mokyklose kritikuoja Lenkija. Ji sakė, kad įstatymas padės tautinių mažumų atstovams tapti lygiaverčiais Lietuvos piliečiais.

Lietuvos lenkų sąjunga ir kai kurie Lenkijos politikai piktinasi nuostatomis, kurios keičia ligšiolinę tvarką, kai apie 90 proc. dalykų tautinių mažumų mokyklose mokoma tautinės mažumos, o ne valstybine lietuvių kalba.

Lietuvos Respublikos Seimas praėjusią savaitę priėmė įstatymo pataisą, kurios numato, kad tautinių mažumų mokyklose Lietuvoje pamokos lietuvių kalba vyks, kai bus dėstomos temos iš Lietuvos istorijos ir

geografijos, pasaulio pažinimo, mokoma pilietiškumo pagrindų. Lietuvos pareigūnai teigia, kad Lenkijos kritikuojamas Švietimo įstatymas jokiū būdu negriauna išskirtinai gero švietimo lenkų kalba, o tautinių mažumų atstovams atveria naujas galimybes.

Pabrėžiama, kad lenkų tautinės mažumos atstovai Lietuvoje savo gimtąja kalba gali įgyti išsilavinimą nuo darželio iki aukštosios mokyklos. Tautinių mažumų švietimui Lietuvoje sudarytos daug geresnės sąlygos, negu numato visuotinai priimtoms tarptautinės tautinių mažumų švietimo normos.

Lietuvoje apie 90 proc. dalykų mokoma gimtąja kalba, nors pagal tarptautines normas gimtąja kalba paprastai mokoma apie 60 proc. dalykų, likusieji – valstybine kalba, pažy-

mi Lietuvos pareigūnai.

Iki rugsėjo ketinama pasirengti naujo Švietimo įstatymo, kuriuo išplečiamas dėstymas lietuvių kalba, nuostatų įgyvendinimui – apmokyti pedagogus, parengti vadovėlius, taip pat ketinama mokytojams už didesnius krūvius mokėti priedus. Siekiant puoselėti lietuvių kalbą, pataisomis taip pat įtvirtinama, kad valstybė finansuos ar kitaip skatins užsienyje gyvenančių lietuvių veiklą švietimo srityje, lietuvių kilmės užsieniečius ir užsieniečius, besimokančius (studijuojančius) lietuvių kalbą ir kultūrą. Be to, nuspręsta teikti paramą mokykloms užsienyje, kuriose mokoma lietuvių kalbos ar lietuvių kalba, ir asmenims, vykstantiems dirbti mokytojais ir dėstytojais į švietimo įstaigas, lituanistikos centrus užsienyje.

**DRAUGAS** 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629  
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • [WWW.DRAUGAS.ORG](http://WWW.DRAUGAS.ORG)



## Redakcijos žodis



Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė Švietimo įstatymą, kurį dėl platesnio lietuvių kalbos vartojimo tautinių mažumų mokyklose kritikuoja Lenkija. Mūsų šalies politikai pabrėžia, kad sąlygos, kurias turi tautinės mažumos Lietuvoje, yra geriausias, palyginus su kitomis Europos Sąjungos šalimis. Vargu ar pasiteisins Lietuvos užsienio reikalų ministro Audroniaus Ažubalio viltys, kad naujasis Švietimo įstatymas, gausiai kritikuotas Lenkijos, nepakenks dvišaliams santykiams. Štai neseniai JAV Kongreso Atstovų rūmų narys nuo Virginija valstijos demokratas Gerald Connolly atkreipė Valstybės departamento dėmesį į Lietuvos lenkų padėtį. Laiške valstybės sekretorei Hillary Clinton įstatymų leidėjas praneša apie Lietuvos lenkų nusiskundimus dėl to, kad jie oficialiuose dokumentuose negali vartoti lenkiškų rašmenų, rašydami savo pavardes. Lietuvos lenkų padėtį žada nagrinėti ir neseniai įsteigta Amerikos ir Lenkijos patarėjų grupė, susirūpinusi, jog „Lenkijos valdžia nepakankamai gina savo tautiečius Lietuvoje ir leidžia juos žeminti“.

Redaktorė Loreta Timukienė

Lietuvos gyvenotojai nepatenkinti dabartinėmis politinėmis struktūromis. Seimo, Vyriausybės ir partijų vertinimai stublinamai žemi. Ir jų populiarumas greitai nepadidės. Ilgesingai laukiama išganymo iš viršaus ir apačios. Vieni mano, kad tik tvirta ranka gebėtų pažaboti korupciją, palaužti oligarchus ir monopolininkus, užtikrinti valdžios institucijų skaidrumą bei veiksmingumą. Pagrindinis kandidatas šiam vaidmeniui atlikti yra prezidentas, šiuo metu – Dalia Grybauskaitė. Praeitą savaitę tokias mintis per pokalbį reiškė Arvydas Juozaitis. Bet jis – ne vienintelis taip manantis. Paprastai raginimai didinti prezidento galias nėra itin konkretūs. Labiau reiškiama lūkesčiai, kad ryžtingas vadovas sugebės padaryti tai, ko negali kiti ne tokie sąžiningi ir veiksmingi politikai.

Kiti laukia išganymo iš apačios. Reikia išjudinti, suburti ir suvienyti žmones. Reiškia nostalgija Sąjūdžiui, raginama atkurti jį ar sukurti panašų plataus masto judėjimą, kuris sutelktų visą tautą bendram kūrybiniam darbui. Šis naujas pasiaukojantis judėjimas esą būtų priešprieša savo siaurus interesus ginančioms politinėms partijoms.

Išganymo lūkesčiai – iš viršaus ir iš apačios – nėra nauji. Jie pasireiškė pirmaisiais nepriklausomybės metais. Jau 1992-aisiais stengtasi sukurti galingą prezidento instituciją, bet po ilgų ir karštų ginčų siūlymas atmestas. Nepasitikėjimas normalia kasdiene politika buvo reiškiamas ir anksčiau. 1990 metais kai kurie Sąjūdžio vadovai nekandidavo į Aukščiausiąją Tarybą (AT) vildamiesi, kad Sąjūdis galės netiesiogiai prižiūrėti AT, stebėti ir kritikuoti jos veiklą, užtikrinti, jog AT liktų

## Politinio išganymo paieškos

KĘSTUTIS GIRNIUS



nei naujas išganingas tautos judėjimas.

Pasaulio patirtis su galingais prezidentais neskatina optimizmo. Rusijos prezidentas Boris Jelcin keitė vyriausybės kaip pirštines, kol šalies ūkis žlugo, valstybės turta pasisavino oligarchai, piliečiai tapo demoralizuoti. Vladimir Putin įvedė tvarką per vadinamąją valdžios vertikale. Tačiau kaina buvo didelė. Susilpnėjo demokratija ir pagarba žmogaus teisėms. Kasdienis piliečių gyvenimas ne itin pagerėjo. Ūkis liko nepertvarkytas, o valstybės turta dabar grobia ne oligarchai, bet valdžios pateptieji. Galingas Prancūzijos prezidentas turi teisę atleisti vyriausybę ir ministrus, tačiau dažnai tuo piktnaudžiauja, suversdamas ministrams atsakomybę už savo klaidas. O Prancūzija tikrai nėra geriausiai valdoma Europos valstybė.

Lietuvos patirtis neskatina optimizmo. Nemanau, kad Algirdas M. Brazauskas ar Valdas Adamkus būtų buvę geresni prezidentai, jei būtų turėję daugiau įgaliavimų. Vargu ar A. Brazauskas būtų naudojęs didesnes prezidento galias kovai su korupcija ir neskaudriu privatizavimu, suteikęs pirmenybę teisėtvarkos gerinimo ar sąžiningesnės ir veiksmingesnės valstybės tarnybos kūrimo veiklai. Veikia priešingai, kaip rodo jo premjeravimo metai. V. Adamkus būtų likęs įvykių stebėtoju, tad Lietuvos valdymas pačiu plačiausiu požiūriu būtų susilpnėjęs.

Nukelta į 9 psl.

## DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00  
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

! Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė  
dalia.cidzikaitė@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

• Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

• Nenaudotų straipsnių nesaugoja.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

## KITA WISCONSIN ISTORIJS PUSĖ

Savo straipsnyje Aleksas Vitkus („Draugas“, 2011 m. kovo 17 d.) skleidžia seną respublikonų netiesą. Tai, kas vyksta čia, Wisconsin valstijoje, yra košmaras. Valstijos gubernatorių sukūrė taip vadinamą deficitą, suteikęs mokesčių lengvatą savo rėmėjams – bendrovių atstovams. Jis atima pinigų iš švietimo, pagyvenusiųjų, ligonių, meno ir darbininkų, tuo pat metu skirdamas dideles sumas susisiekimui ir vėl – saviškiams. 14 demokratų išvyko iš valstijos, siekdami sustabdyti neteisėtą ir amoralų balsavimą. Jiems sugrįžus, daugiau nei 15,000 žmonių juos sutiko kaip didvyrius.

Kiekviename Wisconsin mieste lyje ir mieste vyksta demonstracijos prieš šį diktatorių. Demonstruojantys žmonės yra įvairių profesijų, socialinio sluoksnio, skirtingo amžiaus. Tai iš tiesų iš apačios kylantis judėjimas. Aš net mačiau protestuojant respublikonus, nes žmogus, už kurį jie balsavo, nepateisino jų vilčių.

Tikiuosi, jog atsiras žmogus, kuris sugebės „Drauge“ nušviesti ir kitą Wisconsin istorijos pusę.

Nijolė Semėnaitė-Etzwiller  
Baraboo, WI

## V. NOREIKOS KONCERTAS – SU VYČIU IR TAUTINE VĒLIAVA AR BE JŲ?

Skaitau „Draugo“ „Laiškų“ skyriuje (vieną iš įdomiausių skyrių „Drauge“) laišką „Nors pavėluotas, bet gražus pripažinimas“, parašytą Vytauto Matulionio (2011 m. kovo 22 d.). Laiško autoriui buvo malonu skaityti „Opera News“ žurnale Ken

## LAIŠKAI

Benson straipsnį, ypač sakinį apie iškilų Lietuvos tenorą Virgilijų Noreiką. Straipsnyje autorius pabrėžia, kad V. Noreikos švarus, nuostabus balsas būtų žinomas tarptautiniame pasaulyje, jei ne sovietų santvarka, varžiusi jo gastroles ir užsienį.

Savaitraštyje „Amerikos lietuvis“ skaitau komentarą, parašytą iš Lietuvos Kęstučio Šalavėjo, kur jis taip rašo: „Ką reiškia žinomo tenoro V. Noreikos pageidavimas, atvykus sovietų laikais gastrolėms į JAV, kad nuimtų tą skudurą (tai yra Tautinę vėliavą) ir tą arklį (Vyčį), nes jis kitaip nekonzertuos“ (2011 m. kovo 17 d.).

Tai va, kur šuva pakastas. Vadinasi, sovietų santvarka leido vykti net į didžiausią kapitalistų valstybę, jei esi mūsų žmogus. Man norėtusi žinoti, ar tame V. Noreikos koncerte nuėmė Vyčį ir Tautinę vėliavą? Kur turėjo būti koncertas? Ir ar Algirdas M. Brazauskas pasiskolino iš Noreikos, ar jis iš Brazausko, kad Tautinė vėliava yra skuduras? Gal kas iš skaitytojų žino?

Algirdas Skudzinskas  
Middletown, DE

## KAIP ROMOS MIESTAS TVARKĖSI SU NEDARBU

Tie, kurie buvome Romoje, matėme „Circus Maximus“ (Circo Massimo) ir Koliziejus (Colosseum) griuvėsius. Festivalių dienomis didžiulės minios rinkdavosi į Romos didįjį amfiteatrą ir cirkus stebėti žaidimų. Koliziejuje 50,000 žmonių stebėjo gladiatorių kovas su žvėrimis ir su kitais gladiatoriais. Dar daugiau stebėtojų talpino „Circus Maximus“, kurį Julius Cezaris 50 m. prieš Kristų praplėtė iki 620 m ilgio ir 150 m pločio.

Šiuos spektaklius organizavo

valdžia dėl vienos iš pagrindinių priežasčių – Romos nedarbo, kuris kartais siekdavo 150,000 bedarbių. Tad tais laikais Romos bedarbiams buvo svarbiausi du dalykai: duona nuo valdžios stalo ir cirkai. Kai kuriais metais imperatoriaus paskelbdavo daugiau šventų dienų negu kitų dienų.

Daug žvėrių kovojo ir žuvo Romos arenose, kartais jų per dieną žūdavo iki 5,000. Medžiotojai po plačias provincijas gaudė liūtus, tigrus, panteras, bulius, raganosius, dramblius. Raiti medžiotojai su šunimis vydavo žvėris į paspėstus tinklus ir narvuose tolimais keliais juos veždavo į Romą. Tiek daug būdavo pagaunama žvėrių, kad atsirado pavojus išnaikinti raganosius Nubijoje, liūtus Mezopotamijoje, dramblius Šiaurės Afrikoje.

Cicero, Sicilijos gubernatorių (dabar Turkijoje), užprotestavo dėl papildomo panterų reikalavimo. Jam rūpėjo daugiau kritę ir sužeisti medžiotojai negu žvėrys. *Ave Caesar, morituri te salutant* – Tegyvuoja Cezaris, mirti pasmerktieji tave sveikina – taip sveikindavo gladiatoriai imperatorių, praeidami pro jo ložę. Dauguma jų buvo karo belaisviai, vergai ar kriminaliniai nusikaltėliai. Gerai kovoję gladiatoriai tapdavo herojais, kartais net atgaudavo laisvę. Blogai pasirodžiusiam minia šaukdavo – perpjauti jam gerkle. Imperatoriaus nykštys, nukreiptas aukštyn ar žemyn, nusprendavo jo likimą.

Vladas Sinkus  
Lemont, IL

## ATITAIŠYMAS

2011 metų kovo 24 dienos „Drauge“ išspausdinto straipsnio apie a. a. E. G. Iškauską autorius yra Edmundas Petrauskas. Atsiprašome autorius.



Šiomet iškilmingai paminėjome prieš 20 metų įvykusį, gal jau paskutinį buvusios Sovietų Sąjungos bandymą parklupdyti 1990 m. atkurtą nepriklausomą Lietuvą. Tuomet TSRS prezidentas Michail S. Gorbačiof tramdė Lietuvą tikrai žiauria karine jėga, griežčiau, nei kaip prieš metus jis Vilniaus aikštėse bandė paveikti Sąjūdžio vadus gražbylyste.

Kai 1989 m. gruodžio 20 d. Lietuvos Komunistų partija (LKP) nutarė atsiskirti nuo TSKP, Maskvos komunistai jau už penkių dienų tą nutarimą pasmerkė, nutarė į Vilnių pasiųsti partijos gen. sekretorių Gorbačiof ir perkalbėti lietuvius atsisakyti to žingsnio. 1990 m. sausio 11 d. Gorbačiof atskrido į Vilnių, minios buvo sutiktas mandagiai, bet aiškiai neprietariančiai. Išvykdamas jis išreiškė tikėjimą, kad Lietuvos komunistai atsisakys savo nutarimo, į ką Algirdas M. Brazauskas kietai atsakė, jog to daryti nesiruošia ir kad jų sprendimas galutinis. Po dviejų dienų Brazauskas buvo išrinktas Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos (AT) pirminku. Maskvai lojalūs komunistai nutilo, ir Gorbačiof misija pasibaigė visišku pralaimėjimu.

Gorbačiof rankų nenuleido. Sekė daug mėnesių trukęs nervų karas, grasinimai, ekonominė blokada ir t. t. Maskva po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo vis dar tikėjo, kad jai pasiseks išprovokuoti kokį nors įvykį, po kurio Lietuvą būtų galima susigrąžinti jėga. 1991 m. pradžioje organizacija „Jedinstvo“ ir LKP surengė protesto mitingą. Sausio 10 d. Gorbačiof Lietuvos AT siūlė nedelsiant atstatyti TSRS konstitucijos galiojimą. Sausio 11 d. Vytautas Landsbergis skambino Gorbačiof, bet pokalbis neįvyko, nes Gorbačiof „pietavo“.

Nieko nelaukdamas, Gorbačiof

## Ar prisimenate paskutinį komisarą Michail Gorbačiof?

ALEKSAS VITKUS



sausio 11 d. į Vilnių pasiuntė sovietų specialios paskirties karinius dalinius užimti Lietuvos valdžios pastatus. Bijodamas, kad pasaulio dėmesys nukryps į tik ką prasidėjusį karą Irake, Landsbergis paprašė Vakarų tuojau pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Tą pačią dieną prez. George Bush paskambino Gorbačiof, išreikšdamas didelį susirūpinimą įvykiais Lietuvoje. Sausio 12 d. įtampa padidėjo, ir Landsbergis tris kartus nesėkmingai bandė susisiekti su Gorbačiof. Kruvini sausio 13 d. ankstyvą naktį prasidėję įvykiai jau buvo ne kartą plačiai aprašyti „Drauge“ ir visuose didžiuosiuose pasaulio laikraščiuose.

Taip tokiu savo poelgiu Gorbačiof įėjo į Lietuvos istoriją. Daugelis mūsų prisimena Gorbačiof kaip *perestroikos* ir *glasnost* idėjų autorių, jas įvedusį į jau nuo Brežnevo laikų ekonomiškai sustabarėjusį komunistų „rojų“. Kai kas net mano, jog jei ne Gorbačiof ir jo toks radikalus posūkis į demokratiją, Lietuvoje nebūtų susikūręs nei Sąjūdis, nei būtume sulaukę 1990 metų kovo 11 dienos. Gorbačiof kritikai su tuo nesutinka, aiškindami, kad technokratas Gorbačiof viso labo išvelgė tik sovietinės imperijos ekonomikos irimą, todėl jo tikslas buvo tik reformuoti komunizmą, o ne jį sugriauti. Jis atkakliai gynė sovietinės sistemos iliuziją ir iki pat savo politinės karjeros galo liko komunistu, nors vėliau ir naudojo eufemistinį „socialisto“ vardą.

Gal todėl būtų tikslu pažiūrėti į šį visą pasaulį nustebinusį žmogų, kuris neseniai (kovo 2 d.) šventė savo 80-ąjį gimtadienį. Michail Sergejevič Gorbačiof gimė Ukrainoje, tuo laiku, kai ten vyko baisus Stalin sugalvotas badas, siekiant kaip nors priversti ūkininkus burtis į kolūkius. Nors to badmečio laiku Ukrainoje išmirė trečdalis gyventojų, turbūt atsparūs jaunojo Mišos kazokiški genai jį išgelbėjo.

Visuomet pažangus moksle, mėgo skaityti, todėl daugiausia laiko praleisdavo su knygomis. Sėkmingai baigęs pradinį mokslus, jis buvo priimtas į prestižinį Maskvos universitetą, kur studijavo (sovietų) teisę. Vos sulaukęs 21 metų, buvo priimtas į Komunistų partiją. Tapęs Komjainimo nariu, įsitikinęs dialektinio marksizmo tikslingumu, Gorbačiof po truputį kilo tos organizacijos laipteliais.

1953 m. Stalin mirus, atėjo geresnio gyvenimo viltis, ir Gorbačiof tikėjosi, baigęs mokslus, šiltos komisarų vietos Maskvoje. Deja, jis buvo išsiųstas atgal į krašto gilumą, tėviškę Stavropol, kurią juokdariai vadino „šiltuoju Sibiru“, į ten caras tremdavo tokius rašytojus kaip Lermontov ar Puškin. Čia jis perėjo į grynai partinį darbą, 1970 m. tapdamas vietinio Stavropol regiono KP vadovu.

1979 m. Gorbačiof tapo Politbiuro nariu, o dar po 6 metų – ir jo pirmuoju sekretoriumi. Stipriai remiant Michail Suslov (tas pats, ku-

riam lietuviai turi būti „dėkingi“ už pokario trėmimus), Gorbačiof žvaigždė sparčiai kilo. Per trejus metus, mirus net trims sovietų vadovams Leonid Brežnev, Jurij Andropov ir Konstantin Černenko, Gorbačiof tapo visos TSRS vadu. Kaip aukštas TSKP pareigūnas, jis galėjo keliauti po užsienį, kur turėjo progos susipažinti su Vakarų pasaulio demokratija ir ekonomika.

Gorbačiof paliko labai gerą įspūdį Anglijos premjerei Margaret Thatcher, su kuria jis susitiko 1984 m. Thatcher tada pareiškė: „Su tuo vyru galima dirbti.“ Gorbačiof surado bendrą kalbą ir su prez. Reagan, kas pagaliau privedė abi valstybes prie Šaltojo karo nutraukimo. Tuo Gorbačiof pelnė 1990 metų Nobelio taikos premiją. Vakarų pasaulyje Gorbačiof pradėtas garbinti kaip „žmogus, kuris pakeitė pasaulį“.

Tuo tarpu Sovietų Sąjungos viršūnėse vyko nuožmi kova. Daug kas buvo nepatenkinti Gorbačiof reformomis. Nerami buvo 1990 metų vasara, kai Boris Jelcin paskelbė Rusijos įstatymus viršijant TSRS įstatymus, kas praktiškai reiškė Sovietų Sąjungos žlugimą. Įvyko „pučas“, ir 1991 m. rugpjūčio 24 d. Gorbačiof paliko TSKP sekretoriaus postą. Pagaliau 1991 m. gruodžio 25 d. jis pasitraukė iš valdžios. Virš Kremliaus nusileido sovietų ir iškilo nauja Rusijos vėliava. Gorbačiof dar bandė kurti socialistų partiją, bet rusų tautoje nerado pritarimo. Tuo jo politinė veikla ir pasibaigė.

*Aleksas Vitkus – iš profesijos inžinierius. Buvęs dviejų PLB valdybų, IX PLB seimo, LE, PLC bei ALIAS narys. Lietuviškoje išėivijos spaudoje bendradarbiauja jau ketvirtį šimto metų. 2007 m. gavo JAV LB Kultūros tarybos spaudos darbuotojo premiją.*

Pernai metais suėjo 75-eri metai nuo JAV prez. Franklin Roosevelt pasirašyto Socialinio draudimo įstatymo įsigaliojimo („Draugas“, 2010 m. rugpjūčio 31 d.). Rankose turiu tekstą pranešimo, kurį davė Michael J. Astrue, Socialinio draudimo administracijos (SDA) vadovas, JAV Senato lėšų skirstymo komitete š. m. kovo 9 d. Pranešime dėmesys skiriamas JAV prezidento siūlymui dėl 2012 metų SDA biudžeto.

Pranešimo pradžioje priminama, kad kas mėnesį SDA išmoka 60 mlrd. dolerių, skirtų 60 milijonų žmonių. SDA krašte turi 1,500 skyrių/raštinų, kur išduodamos Socialinio draudimo kortelės, priimami prašymai finansinei pensijai ar invalidumo paramai gauti, registruojamos šalies darbininkų pajamos ir pašalpos.

Noriu pateikti porą pavyzdžių iš 2010 metais sutelktos SDA statistikos. Per metus priimta 4.7 mln. prašymų pensijoms gauti, 3.2 mln. prašymų invalidumo pašalpai gauti. SDA raštinėse apsilankė 45.4 mln. asmenų. Susilaukta 67 mln. telefoninių pasiteiravimų. Vis daugiau prašymų užpildoma internetu. Per metus peržiūrėta 738,000 bylų. Dalyvauta 12,000 federalinio teismo bylų apeliacijose. Per metus advokatams išmokėta 1.4 mlrd. dolerių.

SDA vadovas teigė, kad SDA gerai žinoma dėl savo „Sugebame!“ įvaizdžio. Nors dažnai skiriamos lėšos buvo apkarpytos, SDA dėjo ir deda pastangas kelti darbo našumą ir kokybę. Prieita prie taško, kur sunku suderinti didėjančią darbo krūvį ir

## Socialinio draudimo pasiekimai ir viltys

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS



mažėjančias lėšas. Pasinaudodamas proga, vadovas pasidžiaugė paskutiniųjų trejų metų padidėjusiu SDA našumu. Nuo 2007 metų kilo invalidumo bylų kokybiškumas ir tikslumas. Pernai metais bylų sprendimo tikslumas pasiekė 98.1 nuošimtį – aukščiausia per dešimt metų.

Be darbuotojų algų, daug lėšų reikalauja kitos SDA išlaidos. Pavyzdžiui, reikia mokėti nuomą už 1,500 raštines, už pašto išlaidas, kasmet siunčiant 390 mln. pranešimų. Reikia mokėti medicinos ir darbo rinkos specialistams už jų paslaugas įvertinant prašymus. Reikia mokėti sargams, kad apsaugotų darbuotojus ir klientus nuo smurto darbovietėje.

Savo kalboje SDA vadovas Senato komitetui priminė, kad dabartinio biudžeto šamos laikinas pratęsimas turimą padėti tik apsunkins. Jei lėšos bus sumažintos, bylų peržiūrėjimo laikas pailgės. Pailgės laukimo laikas ir skambinant telefonu, ir apeliuojant sprendimus. Teks užšaldyti naujų darbuotojų samdymą, sumažės jų gretos. Nebus atidarytos naujai numatytos raštinės. Biudžeto krizės atveju nebus siunčiami metiniai Socialinio draudimo pranešimai vi-

siems, vyresniems nei 25 metai asmenims. Tokius pranešimus teks siųsti tik tiems, kurie yra vyresni nei 60 metų.

JAV prezidento 2012 metų biudžete prašoma 12.522 mlrd. dolerių. Ši suma yra tik 143 mln. doleriais didesnė, negu prašyta 2011 metais. Gavus prašomą sumą, 2012 metais ypač didelis dėmesys būtų skiriamas trimis sritims: užsienėjų prašymų peržiūros laiko sutrumpinimui; pagerintam aptarnavimui ir išlaidų mažinimui. Pažadama administracines išlaidas išlaikyti 1.6 nuošimčių santykyje su išmokomomis lėšomis klientams. Jei prašymas invalidumui yra atmetas, žmogus gali prašyti, kad jo byla būtų peržiūrėta teisėjo. Tokių peržiūrų 2011 metais buvo 106,715 bylų, peržiūrų, laukiančių bent 775 dienas! Planuojama, jog, pasamdžius 130 naujų teisėjų, 2012 metais tas laukimo laikas sumažės.

Invalidumo pašalpas gaunantieji kas keletą metų turi būti patikrinami, ar jie tebėra invalidai. Ši sritis buvo šiek tiek apleista. 2012 metais planuojama visapusiška 592,000 bylų peržiūra. Tai padidėjęs skaičius, palyginti su 360,000 numatomų peržiū-

rų 2011 metais. Norima skirti didesnę dėmesį nesąžiningumo ir sukčiavimo atvejams.

SDA vadovas savo kalbą baigė vildamasis, kad sunkiausi ekonominės suirutės laikai jau praeityje, nors nedarbo lygis kuriam laikui išliks didelis. Su juo didėja ir invalidumo prašymų skaičius. Tad reikia tikėtis ir tolesnio prašymų padidėjimo. Su padidėjusiu prašymų srautu padidėja ir nepatenkintų prašymų skaičius, o su tuo padidės ir apeliacijų skaičius. Sakoma, kad JAV prezidento prašymas 2011 m. 12.379 mlrd. dol. ir 2012 m. 12.522 mlrd. dol. sumoms bus išklaustas ir priimtas.

Tai gana objektyvus SDA padėties įvertinimas, prašant į pateiktą biudžetą nesikėsinti. Panašūs pranešimai jau gauti ar laukiami iš visų kitų federalinės valdžios finansuojamų agentūrų. Vienos iš didžiausiųjų, šalia SDA, yra „Medicare“, „Medicaid“ ir Krašto apsauga. Jos visos nori ne tik gauti iki šiol gautas sumas, bet ir dar daugiau. Niekas tiesiogiai neskatina krašto išiskolinimo augimo, bet niekas ir nesisiūlo savo turimus biudžetus sumažinti ir išlaidas apkarpyti. Prispirti prie sienos jie pirštais rodo į kitus, kaip galimus lėšų sumažinimo šaltinius. Tuo tarpu nepažabotas JAV išiskolinimas didėja.

*Romualdas Kriaučiūnas – klinikinis psichologas, 2005 m. gavęs JAV LB Kultūros tarybos Žurnalistikos premiją už ilgalaikį darbą žiniasklaidoje.*



## TELKINIAI

Los Angeles, CA



„Lašininio“ komanda.



„Kanapinio“ komanda.

## „Blynų balius“ – Mardi Grass

JOLANTA BAČIULYTĖ

New Orleans mieste Užgavėnių antradienį kasmet vykstančio karnavalo mintis ne tik prigijo, bet, susipynusi su lietuvių papročiais bei muzika, įgijo tokį užmojų, kad tapo didžiausi renginiu Los Angeles lietuviams. 2011 m. vasario 26 dieną įvykęs 49-asis „Blynų balius“ pritraukė apie 300 žmonių.

Jau pusę amžiaus vykstanti kasmetine vakaronė, šįmet sužibėjo visomis vaivorykštės spalvomis. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salė buvo pripildyta ryškių vaizdų, neįtikėtinos vaizduotės ir spalvų kostiumų, prisotinta lietuviško maisto kvapų, gausi vaikų ir vyresniųjų šurmilio. Vieną populiariausių lietuviškų renginių Los Angeles surengė Danguolė Varnienė, kasmet pateikianti vieną už kitą įdomesnę Užgavėnių šventę. Prieš porą metų į tradicinę persirengėlių šventę ji pakvietė svečius pasipuoti originaliais galvos apdangalais, pernai – kuo išpūdingesniais batais, o šįmet energingoji šokių ansamblio „LB Spindulys“ vadovė kartu su talkininkais – jaunaisiais šokėjais ir jų tėveliais, pakvietė lietuvius į jau ne pirmą kartą rengiamą Mardi Gras karnavalą.

Vakaras prasidėjo „LB Spindulio“ ansamblio nuotraukomis iš kelionės į Australiją. Susirinkusiems buvo rodomi vaizdai iš išvykos – praėjusių metų gruodį Los Angeles šokėjai dalyvavo Australijos lietuvių dienų šokių šventėje. Dar tolimes kelionės

ispūdžiams neišblėsus, sceną puošė didžiulė, iš Australijos parsivežta žaislinė kengūra ir dvi palmės, padarytos iš žybsinčių lempučių.

Los Angeles lietuvių šeštadieninės mokyklos šokių ir dainavimo mokytoja D. Varnienė džiaugėsi, kad, besirengiant šių metų „Blynų baliui“, ji jautėsi lyg savo „kūrybiniam rojuje“, nes teko ištraukti ir su-

ros pradžioje amerikiečių mokyklų vaikų pasirodymui. Šiek tiek patobulintą šokį su entuziazmu šoko net dvidešimt spinduliukių. Vėliau scenoje su šokiu „Labs ryts, voverė“ pasirodė „Mažylių mišrainė“ – vaikai nuo trejų iki penkerių metų su pačiais įmantriausiais kostiumais: kopūstas, agurkas, pupytės, žirniukai ir bulvytės, prisijungė mokinu-

scenoje pasirodė Blynas, Kugelis, Koldūnas, Vėdaras ir net Cepelinas! Abi komandos traukė virvę, ir kovoje tarp daržovių ir riebaus lietuviško maisto ant scenos su trenksmu parkrito „Lašininio“ atstovai. Pergalę iškovojo džiūgavo „Kanapiniai“, kurie tuoj pat išrinko vakaro karalių ir karalienę – Daivą Petruolytę ir Dante Scola. Nugalėtojus paskelbė į sceną išėję pirmųjų rinkimų, įvykusių 1995 metais, laureatai Auris Jarašūnas ir Tina Petrušytė-Udrienė, kuriuos žiūrovai pasitiko audringais plojimais.

„Blynų baliuje“ pasirodė apie 80 lituanistinės šeštadieninės mokyklų vaikų. Salėje išpūdingai atrodė juokdariai – su skrybėlėmis ir kaukėmis, paskleidę didžiulę medžiagos skraistę, lyg parašūtą, po kuria, žinoma, šėlo vaikai. Žiūrovai mėgavosi tradiciniais Užgavėnių valgiais ir gausiai dalyvavo ilgametės „Blynų balius“ pagalbinių Kristinos Dudor surengtoje loterijoje, kuri sumušė visus ankstesnių loterijų pasiekimus ir dosniu piniginiu prizu apdovanojo laimėtoją. D. Varnienė džiūgavo, kad šių metų „Blynų balius“ programa itin pasisekė. Kitais metais laukia 50-asis „Blynų balius“ jubiliejus, kuriame D. Varnienė, be abejo, pateiks ypatingų netikėtumų.

*Jolanta Bačiulytė – Anglų kalbos specialistė, aštuntus metus gyvenanti California valstijoje, aktyvi Los Angeles lietuvių bendruomenės narė, Šv. Kazimiero Los Angeles lituanistinės mokyklos mokytoja.*



Mažieji šokėjai.

derinti visus įmantriausius kostiumus – kepure, kaukes, papuošalus ir kitą karnavalo atributiką. Net jos dukra Darija įsijungė į kūrybinį procesą ir padėjo mamai, pasiūdamą nuostabius kostiumus spinduliukėms. Tai naujausia mergyčių grupelė, pavadinta „Saulės dukrytės“ (7–10 metų), kurios sušoko Jamaikos šventinį šokį. D. Varnienė šį šokį sukūrė dar savo mokytojavimo karje-

kai Ridikėlis su Petruška su ištisa daržovių ir vaisių komanda. Vaikai ne tik šoko, bet ir vaidino, dainavo Kęstučio Daugirdo (kompozitoriaus iš Čikagos) sukurtą dainą „Skanu“. Visas šis vaikų pulkas atstovavo „Kanapinio“ komandai.

Įsismarkavus karnavalo šurmiliui, į sceną išėjo lietuviško maisto aktoriai. Vyresnieji paaugliai atliko „Lašininio“ komandos vaidmenis –



A. Jarašūnas ir T. Udrienė pristato naują karalių ir karalienę.



D. Varnienė su šokėjais.

Kęsto Kazlausko nuotr.



# „Grandis” tebejungia jaunujų šokėjų širdis

Čikagos lietuvių tautinis ansamblis „Grandis” kviečia į metinį koncertą

KARILĖ VAITKUTĖ

Čikagos lietuvių tautinis ansamblis „Grandis” šiemet pavasarį žada kviešti į neeilinį koncertą. Kad būtų smagiau ir įdomiau, dalyvaus visos kitos Čikagoje gyvuojančios šokių grupės bei ansambliai iš Cleveland ir Toronto miestų. Taigi koncertas žada būti panašus į mažą šokių šventę. Ta proga ėmiau svarstyti – negi lietuvių liaudies šokiai tokie populiarūs (bent jau išėivijoje), kad neužtenka paprastų vieno ansamblio koncertų, neužtenka kas ketveri metai rengiamų šokių švenčių? Kaip išmatuoti tą populiarumą? O gal – kuo daugiau šoki, tuo smagiau? Kokius žmones šokių grupės sutraukia – jaunos, senus, mažus, darbuose paskendusius, ar kaip tik – neturinčius kur „padėti” laisvo laiko?

**Kodėl „Grandis”?**  
**Todėl, kad jungia**

„Grandis” – vienas iš didžiausių (gal net ir pats didžiausias šokėjų skaičiumi) šokių ansamblių Čikagoje. Be to, pats seniausias. Dabartinė



Violeta Smieliauskaitė-Fabianovich ir Irena Smieliauskienė.



Violeta Smieliauskaitė su seneliu Wehnen DP stovykloje 1950 m.



„Grandis” seniau.

ansamblio vadovė Violeta Smieliauskaitė-Fabianovich „Grandyje” pati šoko jau nuo 1964 metų, kai jos mama Irena Smieliauskienė, anksčiau šokių mokiusi Vokietijoje, DP stovykloje, vėliau Čikagos šeštadieninėje mokykloje bei skautų ratelyje, atkūrė ansamblį. Atkūrė, nes „Grandis” egzistavo jau ir anksčiau. Tai buvo skautų organizacijos lietuvių tautinių šokių grupė, dalyvavusi jau pačioje pirmojoje Šiaurės Amerikos lietuvių šokių šventėje, surengtoje Čikagoje dar 1957 metais. Kodėl „Grandis”? Todėl, kad grandis jungia. Kaip sakydavo I. Smieliauskienė, „Grandis” sujungė ir jaunujų šokėjų širdis.

Susitariau su vadove pasikalbėti apie „Grandį” – apie šokius, apie šokėjus, apie koncertus... Susitikimo datą sunku buvo „suderinti”. Repeticijos metu – neįmanoma, nes vadovė nori kiekvienoje repeticijoje dalyvauti ir mokyti, nepaisant to, kad „Grandyje” moko ir baletmeisteris, ir kiekvieno atskiro ratelio mokytojai. Sutarėme pasišnekėti ne repeticijos metu. Mūsų amžiaus brožas – laisvo laiko trūkumas. Visų dienų visos sekundės suskaičiuotos ir padalintos – darbas, namai, vaikai... Galų gale radome laisvo laiko pasišnekėti vieną dieną prieš Violetai gulantis į ligoninę, kur jai turėjo būti atliekama didelė operacija. Tai štai kada žmogui atsiranda valandėlė laisvo laiko – vakare po darbo, kai kitą rytą jau gulės ant operacinės stalo! Ėjau į susitikimą ir galvojau, iš kur toks begalinis entuziazmas ir meilė savo kolektyvui, kad užuot pailsėjęs ir sustiprėjęs prieš operaciją, nusprendžia duoti interviu laikraščiui? Tačiau tikriausiai tik tokie pasišventėliai entuziastai, per daug negalvojantys apie savo sveikatą, ir išlaiko bei išaugina tokius kolektyvus kaip „Grandis”.

**Pagrindinė paskata – pačių šokėjų noras**

Taigi, kaip viskas buvo „Grandyje” nuo pat pradžių? O buvo taip: merginos norėjo šokti. Būtent nuo to viskas ir prasidėjo. Kalbuosi su Violeta ir suprantu, kad pagrindinis „stūmoklis” buvo pačių šokėjų noras. Niekas nevertė, neiškalbinėjo, jokių „ekstra kreditų” ir „taškų” nežadėjo ir nedavė. Tiesiog šokti buvo smagu. Nors aš pati JAV tuo metu negyvenau, galvoje iškyla stereotipiniai septintojo dešimtmečio vaizdai: „The Beatles” karštinė, Woodstock muzikos festivalis, „gėlių vaikai” – hipiai ir pan. O štai lietuviai sau tautinius „suktinius” suka, „kalvelius” kala, ir ką tu jiems! Šoka savo „Kepurines”, „Mikitas” ir „Oželius”, nes be galo

smagu ir be „rokenrolo”. Violeta prisimena, kad tuometinio lietuvių jaunimo gyvenimo būdas ir buvo toks – lietuviška šeštadieninė mokykla, lietuviškos organizacijos – skautai, ateitininkai, ir, žinoma, lietuviški šokiai. Televizoriaus tuomet jaunimas per daug nežiūrėjo, asmeninių telefonų neturėjo. Šokiai buvo tiesiog bendravimo priemonė. Vaikiniai, tiesa, gal ir ne taip noriai liaudies šokius trypė, bet merginos, matyt, turėjo būdų, kaip juos prisikalbinti repeticijas lankyti ir, jei berniukai šokio žingsnio tobulai įvaldyti neišmokdavo, mergaitės ir „patampyti” koncerto metu juos mokėdavo.

**Šoko visur, kur tik kvietė**

1964 metais įvyko tarptautinė pasaulinė paroda New York mieste, į kurią buvo pakviesti šokti lietuviškų šokių rateliai. Pajutus, koks džiaugsmas yra šokti įvairiuose išvykose, sustabdyti šokėjų jau nebuvo įmanoma. „Grandis” šoko visur, kur tik buvo pakviesta: koncertuose Navy Pier Čikagoje, kur vykdavo įvairių etninių grupių šokių kolektyvų pasirodymai, svečiuose pas švedus, lenkus, įvairiuose lietuvių telkiniuose Vasario 16-osios ir kitų švenčių progomis. Kuo toliau išvykdavo, tuo smagiau būdavo. Be to, kaip Violeta sako, kiti laikai buvo. Galėdavai susėsti, pavyzdžiui, į automobilį, kuriame nebuvo nei sėdynių, nei saugos diržų, ir važiuoti. Kur šiais laikais taip nuvažiuosi? Niekur. Ir šokėjai repeticijose kitaip į „barimą” reaguodavo. Vadovė prisimena, kaip jos mama griežtai berniukus „auklėdavo”: į kuprą, jei neišsitiesęs. Ir niekam nesiskųsdavo vaikai – nei tėvams, nei mokytojams. Tiesiog nemanydavo skriaudžiami

esą. Nors iš tiesų to pareigos jausmo tais laikais, anot Violetos, tikrai daugiau šokėjai turėjo. Štai, pavyzdžiui, kas šiais laikais sėkmadienį iš Toronto po vakarykščio „baliaus” į repeticiją Čikagoje skubėtų sugrįžti? Kažin, ar tokių atsirastų. O anais laikais, jei vyrukai, kaip Violeta vadina, į Torontą savaitgaliui nuvažiuodavo, ji galėjo sėkmadienį iš ankstauro ryto paskambinus „priminti”, kad repeticijos praleisti negalima. Ir važiuodavo, ir sugrįždavo į repeticijas tie vyrukai.

**„Auksiniai” grandiečių šokiai**

Na, o kokius šokius anuomet šoko ir kokius šiandien šoka „Grandis”? Violeta sako, kad, pasirodo, nė nežinodami, visus tuos, kurie šiais laikais Lietuvoje į „aukso fondą” surašyti, šokdavo. Su laiku kaskart vis daugiau ir daugiau jų išmokdavo. Kiekviena šokių šventė naujų šokių „atnešdavo”. I. Smieliauskienė išmokė grandiečius tų „auksinių” šokių todėl, kad pati juos mokėjo. Dar Lietuvoje išmokusi buvo iš Juzės Augustaitytės-Vaičiūnienės. Užrašų, sąsiuvinų ir knygų jai nereikėjo.

**Nukelta į 14 psl.**



Violeta Fabianovich ir Rima Birutienė.



„Grandis” dabar.





## SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: [ausra67@sbcglobal.net](mailto:ausra67@sbcglobal.net)

### „Nerijos“ tunto 40-mečiui suruoštas meno vakaras

**j.v.s. fil. TAIYDA CHIAPETTA**

2011 m. šeštadienį, kovo 5d., įvyko „Nerijos“ tunto suruoštos meno parodos „JūrArte Deux“ atidarymas. Pirmoji tokia paroda įvyko prieš penkerius metus. Atidaryme dalyvavo gražus būrys dalyvių. Žmonės turėjo progos apžiūrėti meno darbus, pasiklausyti nuostabių jaunų muzikantų, skaniai užkąsti ir net užsirašyti tyliosioms varžytinėms. Svarbiausia, kad svečiai turėjo progos pabendrauti ir smagiai praleido vakarą. Jaunieji muzikantai, pralinksminę visus, buvo: Nora, Lilė ir Marisa Sadauskaitės, Olivija Lapp, Daumantė Kaveckaitė ir Austėja Ziemba, Ginta ir Loreta Sutkutės ir Regina Ramanaukaitė.

„JūrArte Deux“ yra jūrų skautų šeimos meno pristatymas. Jūrų skautų šeimoje yra daug kūrybingų asmenų – nuo dailės studentų iki profesionalų. Talantai ir kūrybingumas skleidžiasi įvairiais meno stiliais. „JūrArte Deux“ paroda, kurioje dalyvauja 36 menininkai, veiks iki kovo pabaigos savaitgaliais nuo 11 v. r. iki 2 v. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Apsilankykite ir pasidžiaukite meno darbais!

Menas gyvuoja jūrų skautų sieloje, žinodami, kad reikia auklėti ir paremti kūrybiškumą, pakvietėme jaunesnius jūrų skautus(-es) į meno konkursą. Į konkursą atsiliepė 45 sesės ir broliai. Lietuvių fonde yra įkurtas a. a. prel. Jono Prunskio fondelis,

paskirtas Lietuvių skautų sąjungos jaunimui, iš kurio lėšos skiriamos jaunimo premijoms. Svečiai menininkai iš Northern Illinois University apžiūrėjo jaunesniųjų įteiktus darbus ir išrinko laimėtojus. Jaunimui buvo įteiktos piniginės premijos, o jų meno darbai parodyti parodoje. Šaunuoliai jaunieji menininkai:

Darželis – 2 sk.: 1. Talija Tiškutė; 2. Anna Spellacy; 3. Aras Daulys;

3 – 4 sk.: 1. „Vilkų“ draugovė; 2. Ieva Skeberdytė; 3. Ariana Chiapetta;

5 – 7 sk.: 1. Maya Chiapetta; 2. Vincas Hoffman; 3. Tomas Savickas;

8 – 11 sk.: 1. Loreta Sutkutė; 2. Vaida Narytė; 3. Lija Hoffman ir Eglė Keturakytė.

Trumpą programą vedė dabartinė „Nerijos“ tunto tuntininkė j.s. Laura Lapinskienė. Ji pristatė visus dailininkus, įteikė jiems po rožę ir padėjo už jų dalyvavimą. Taip pat buvo pristatyti ir apdovanoti vaikų konkurso laimėtojai. Iš trylikos „Nerijos“ tuntininkių šiame vakare dalyvavo septynios. Dvi atsiuntė pasveikinimus, įskaitant tarp jų ir tuntininkė sesė Aldona Jovarauskienė. Visi svečiai iškilmingai sudainavo „Ilgiausių metų“, o dalyvaujančios „Nerijos“ tunto tuntininkės užpūtė žvakes.

Parodos tikslas buvo įvairiopa. Pagyrėme gabius menininkus, atšventėme „Nerijos“ tunto 40-mečių ir užsidirbome lėšų paremti „Nerijos“ tunto Rako pastovyklės prausyklos remontą. Ačiū visiems už dalyvavimą, aukas ir bendravimą!



Nuotraukoje matosi šventinės žvakės: viena už kiekvieną dešimtmetį. Iš kairės j.v.s. Vija Paulienė, j.s. Danutė Navickas, j.v.s. fil. Rūta Kirkuvienė, j.v.s. fil. Taiyda Chiapetta, dabartinė tuntininkė j.s. Aldona Weir ir j.v.s. Vilytė Lendraitienė.

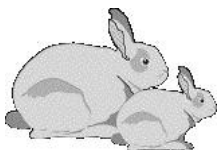
#### KAZIUKO MUGĖ

Worcester „Neringos“ ir „Nevėžio“ tuntas maloniai kviečia visus dalyvauti mugėje, kuri įvyks 2011 m. balandžio 17 d.

Maironio parke, 52 SO. Quinsigamond Avenue, Shrewsbury, MA

Atidarymas: 12 val. p. p. Pietūs: 12:30 val. p. p.

Mugėje bus galima nusipirkti įvairių lietuviškų rankdarbių, tortų, pyragų, seselių keptos juodos duonos.



Prašome mamyčių ir geradarių iškepti pyragų. Taip pat prašome loterijai paaukoti laimikių.

Rengėjai

### „Nerijos“ tunto padėka

„Nerijos“ tuntas dėkoja visiems, prisidėjusiems prie prausyklos vajaus. Ačiū, ačiū!

Norint paaukoti, čekį galima siųsti LSA vardu arba Lithuanian Scouts Assn. vardu adresu: 1046 Forest Woods Drive, Willow Springs, IL 60480

Aukoti galima ir el. būdu (PAYPAL) [www.nerija.org](http://www.nerija.org)

#### Aukojo:

Arlauskai, Robertas ir Milda; Babickienė, Aušra; Bakaičiai, Algis ir Jūra; Barškėtis, Ofelija;

Bartkai, a.a. Egenijus ir Danguolė; Bartkai, Antanas ir Dalia; Biskiai, Ed ir Jadvyga;

Chiapetta, Ričardas ir Taiyda; Custardo, Tom ir Dalia; Dainauskas, Jonas; Daukai, Feliksas ir Rūta;

Dauparas, Joseph; Dičius, Renius; Dičius, Ramunė; Draugeliai, Arūnas ir Irena;

Eivaitė, Aleksandra; Fabijonas, Romas; Gražiai, Jokūbas ir Gražina; Griškėliai, Rimas ir Regina;

Gulbinai, Rimas ir Audronė; Hirt, Irena; Ilginytė, Danguolė; Kalvaitis, Joseph; Karaitis, Aušrinė; Karaliūnienė, Elena; Kazlas, Raimundas; Kerelienė, Irena; Korzonai, Raimundas ir Joana; Krauchūnienė, Marija; Krutulienė, Joana; Kučienė, Regina; Lapp, Greg ir Žiba; Laucienė, Ilona; Lauciūtė, Laura; Levanienė, Janina; Lietuvninkai, Vytenis ir Elzytė; Mačiulienė, Gina; Mackevičienė, Nijolė; Majauskai, Paulius ir Dai-

va; Marchertai, Antanas ir Vilija; Marchertai, Algirdas ir Raminta; Matoniai, Kazimieras ir Gilanda; Meilienė, Irena; Miknaitienė, Janina; Mikučauskai, Alfredas ir Alicija; Nainys, Bronius; Namikai, Alė ir Vytautas; Nariai, Marius ir Dalia; Narienė, Gintra; Navickas, Danutė; Noreikai, Juozas ir Diana; Osborne, Nancy; Pauliai, Dr. Algis ir Vija; Paužuoliai, Antanas ir Emilija; Penčylai, Rimantas ir Rita; Pociiai, Tomas ir Audrė; Pranaičiai, Rinaldas ir Daiva; Puodžiūnai, Romas ir Danutė; Račiūnienė, Vida; Razma, Dr. Edis; Reklaitis, Elena; Remeikiai, Dr. Tomas ir Dr. Nijolė; Rimavičienė, Irena; Ringai, Dr. Julius ir Lydia; Rudaičiai, Teodoras ir Ritonė; Rudaitis, Kazimieras; Sakalaitė, Aušrelė; „Sietuvos“ draugovė; Šleniai, Liudas ir Dalia; Šmulskienė, Aldona;

Stankaičiai, Liudas ir Julija; Stankaičiai, Liudas ir Dalia; Šumskienė, Nemira; Tamulynas, Birutė; Taoras, Gintautas; Vailaitis-Rose, Rasa; Varanka, Dalia; Vitkai, Aleksas ir Dana; Žukauskienė, Irena.

### Vydūno fondo kalėdinių atvirukų konkursas

Nuo pat Vydūno fondo (VF) įkūrimo 1952 metais fondo pagrindinis aukų rinkimo vėjus yra kalėdinių atvirukų siuntimas mūsų rėmėjams. Kiekvienais metais VF valdyba kviečia lietuvius menininkus ir fotografus pateikti savo atvirukų projektus, iš kurių atrenka tinkamiausius metų vajui.

Norėdama pajavairinti atvirukų projektus ir paskatinti didesnę susidomėjimą, VF valdyba skelbia 2011 metų kalėdinių atvirukų meno/fotomeno konkursą. Raginame visus menininkus ir fotografus, jaunos bei prityrusius, dalyvauti su savo kūriniais.

#### Konkurso gairės ir smulkesnė informacija

**Dvi konkurso grupės:** Fotomenas – žiemos gamtos, gyvūnijos, religinės ar tautinės temos nuotraukos, meniškai sukurtos ir tinkamos kalėdinių atvirukų viršeliams. Meno kūriniai – tapybos, grafikos, kompiuteriu sukurtas menas panašiomis temomis kaip ir fotomenas.

**Premijos:** Keturios pirmosios vietos po 100 dol. ir keturios antrosios vietos po 50 dol. Menininko ar fotografo vardas pavardė bus įrašyti atviruke.

**Atsiųstų projektų įvertinimas/atrinkimas:** 50 proc. taškų – valdybos narių balsavimas; 50 proc. taškų – rėmėjų ir VF tinklalapio lankytojų balsavimas.

**Pageidaujamos temos:** Kalėdos; Žiemos gamta ar gyvūnija; Religija; Tautodailė. 2008–2010 metų ir kiti VF atvirukų pavyzdžiai yra fondo tinklalapyje – [www.vydunofondas.net](http://www.vydunofondas.net)

#### Projektų pristatymas įvertinimui

Visi projektai turi būti atsiųsti VF iki 2011 gegužės mėn. 1 d. Kiekvienas dalyvis užpildo, pasirašo ir kartu su savo kūryba pasiunčia „Vydūno fondo kalėdinių atvirukų konkurso dalyvio registracijos anketą“, kurią rasite Vydūno fondo tinklalapyje adresu: [www.vydunofondas.net](http://www.vydunofondas.net). Joje dalyvis turi užrašyti savo vardą, pavardę su pieštuku meno kūrinio antroje pusėje (jei siunčiamas paštu). Projektus siųsti: Vydūno fondui – 14911 E. 127th St., Lemont, Illinois 60439 arba el. paštu [vyduno.fondas@sbcglobal.net](mailto:vyduno.fondas@sbcglobal.net) (kaip „attachment“).

#### Papildoma informacija

Daugiau anksčiau leistų atvirukų pavyzdžių galite rasti VF tinklalapyje [www.vydunofondas.net](http://www.vydunofondas.net). Atvirukų dydis – 4½” x 6½”. Meno ir fotomeno kūriniai gali būti bet kurio dydžio, tik ne mažesni už atvirukų dydį. Svarbu, kad sumažintas projekto vaizdas tilptų nustatyto atviruko dydžio formate. Kiekvienas dalyvis gali atsiųsti kiek nori projektų, bet tik vienas dalyvio projektas bus premijuotas. Atsiųsti projektai nebus grąžinami, taps VF nuosavybe. Laimėtojus paskelbsime spaudoje; premijos bus pasiųstos konkurso anketoje nurodytu adresu.

Jei turite klausimų, kreipkitės į VF valdybą ar į pavienius valdybos narius. Vydūno Fondas (14911 E. 127th Street, Lemont, IL 60439); [vyduno.fondas@sbcglobal.net](http://vyduno.fondas@sbcglobal.net); tel. (630) 243-0865; internete: [www.vydunofondas.net](http://www.vydunofondas.net)

Kviečiame visus dalyvauti, linkime daug kūrybingumo ir sėkmės!

**Vydūno fondo valdyba**



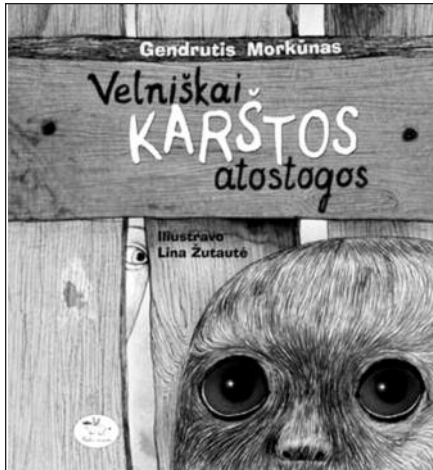


## „DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

### Išrinktos taisyklingiausios 2010 metų lietuviškos knygos

„Kokia kalba, tokia ir galva“, – sako lietuvių liaudies patarlė. Valstybinė kalbos inspekcija jau penktus metus skatina taisyklingai ne tik kalbėti, bet ir kurti knygas. Išrinkti du 2010 metais taisyklinga kalba parašyti kūriniai. Abu juos išleido leidykla „Niekio rimto“. Taisyklingai prabilo Urtės Uliūnės knygelės vaikams „Kitokia svirplelio diena“ ir Gendručio Morkūno knygos paaugliams „Velniškai karštos atostogos“ herojai.



Šių autorių kūryba taip pat yra įvertinta ir Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos (IBBY). U. Uliūnės „Miegančios boružės“ pripažintos Reikšmingiausiu 2007 m. bandymu, o G. Morkūno „Grįžimo istorija“ ir „Blusyno pasakojimai“ – Geriausiomis 2007 ir 2008 metų knygomis vaikams ir paaugliams.

Valstybinės kalbos inspekcijos rinkimai vyksta kartu su Metų knygų rinkimais, kuriuos nuo 2005 m. rengia Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, o nuo 2010-ųjų prie jų prisijungė Skaitymo ir kultūrinio raštingumo asociacija. Renginyje, įtrauktame į skaitymo skatinimo programą, žinovų komisija kasmet išrenka penkiolika knygų, kurios dalyvauja Metų knygų rinkimuose. Jas vertina ir Valstybinė kalbos inspekcija.

Vertinant kalbos taisyklingumą laikomasi griežtų taisyklių. „Neturi būti klaidų iš Didžiojo lietuvių kalbos klaidų sąrašo – tai pirmasis reikalavimas, kurį turi atitikti kūriniai. Tik tuomet, kai jų nėra, knygos vertinamos toliau: skaičiuojamos rašybos ir skyrybos klaidos, lyginamos teksto apimtys ir kalbos grožis“, – pasakoja inspektorė Asta Barzdenienė.

Įdomu tai, kad iš suaugusiųjų kategorijos dar nė viena knyga nėra pelniusi apdovanojimo už taisyklingiausią kalbą, paauglių literatūroje dažnai suklumpama dėl jaunatviško slengo ir žargono. Pasak vyresniosios inspektorės A. Barzdenienės, su vaikiškėmis knygelėmis būna sunkiausia, nes jose yra mažiausia klaidų. Dažnai net nedidelės klaidos tampa svarbiomis renkant nugalėtojus.

**Renata Rimkutė**  
Bernardinai.lt

**Dėmesio! Dėmesio!** Balzeko lietuvių kultūros muziejus 70 metų nuo pirmųjų trėmimų į Sibirą paminėti 2011 m. birželio-rugpjūčio mėn. organizuoja vaikų piešinių parodą „Nepalaužta dvasia“ („Hope and Spirit“). Joje gali dalyvauti visi lietuvių kilmės JAV gyvenantys 1–10 klasių mokiniai.

Parodos dalyviai turi užsiregistruoti. Registracijos anketą ir daugiau informacijos rasite tinklalapyje [info@balzekasmuseum.org](mailto:info@balzekasmuseum.org)

Darbus adresuoti: Vaikų piešinių paroda „Hope and Spirit“ ir siųsti: Balzekas Museum of Lithuanian Culture, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Darbų laukiama **iki balandžio 15 d.**

### Trumpa, bet laiminga mirties istorija

Vienos karalystės valdovas buvo labai godus, bet gal ir gera prasme. Jis netroško įsigyti turtų, užgrobti žemių ar padidinti savo įtaką pasaulyje. Jis troško žinių. Neduok Dieve, kas nors žinos daugiau už kilmingąjį valdovą – jo didenybę! Jis norėjo atskleisti tai, kas dar neatskleista; surasti tai, kas dar neatrasta... Norėjo būti protingiausias pasaulyje. Matyt, tas slaptas troškimas buvo užpuolęs jį dar vaikystėje.

Taigi, vieną dieną jis pasikvietė į savo prašmatnias sales du praeivius ir, pasitelkęs į pagalbą savąjį nežemišką protą, nustatė, katras iš jų yra laimingesnis. Tą laimingąjį žmogų pavadino Džiaugsmu, o kitą – Liūdesiu.

Jūs tikriausiai laužote galvas, kodėl staiga atsiradote čia, – šypsojosi į usą valdovas (nes vėl išmanė šį tą daugiau). – Atsakymas visai paprastas. Matote, aš rengiu šiokių tokių tyrimą. Mano ponai, jūs turėsite per šią dieną paaštrinti savo žvilgsnius ir pastebėti daug visokių nutikimų. Džiaugsme, tu rinki gerus, o tu, Liūdesy, liūdnus. Abiejų lauksiu šitoje rūmų menėje jau aštuntą valandą vakaro.

Ponai tyliai išslinko iš rūmų ir, palinkėję vienas kitam sėkmės, pradėjo radybas.

Džiaugsmas aptiko daug gero miestelyje: senutė palesino balandžius, vaikinukas panešė senyvos moters krepšius, pardavėja nusišypsojo, vaikai užleido vietą senukui, studentė nunešė rastą skėtį pametusiam ir gausybę panašių įvykių.

Tačiau Liūdesys aptiko gerokai daugiau liūdnų dalykų. Tokių liūdnų, jog net pasakoti noras dingsta.

Karaliui tai labai nepatiko:

– Kodėl Džiaugsmas rado tiek ne daug dalykų, kai tuo metu Liūdesys taip šauniai pasidarbavo?! Nejau Džiaugsmas nepakankamai laimin-

gas?! O gal tingi?! Nukirsti jam galvą!!!

Kitą dieną buvo surengta nežymi egzekucija, be jokių iškilmių. Džiaugsmas lėtu žingsniu žingsniavo pasitikti mirties, tačiau jis neliūdėjo. Jis buvo laimingas!

– Kaip šviečia saulė! Kaip žydi gėlės! – sušuko į dangų iš visų jėgų.

– Juk jam tuoj nukirs galvą, – susiraukęs stebėjosi Liūdesys.



Jaunoji rašytoja Ona Jarmalavičiūtė

Budelis tikrai neketino pasigailėti vargšo vaikinuko. Jis buvo kietos širdies žmogus – toks ir turi būti tikras budelis. Aštriai pagalaštas kirvis tik sušvytavo ore ir atskyrė Džiaugsmo galvą nuo pečių. Vaikinuko veide dar gal minutę švytėjo šypsena. Vėliau, kai ši užgeso, pavirtusi tik nieko nebylojančiu brūkšneliu veide, iš jo nugaros pradėjo augti ir skleisti žiedus gražiausios gėlės. Per minią nuvilnijo švelni banga, nuramindama kiekvieno širdį.

Tai buvo laimingiausia diena pasaulyje.

**Ona Jarmalavičiūtė**  
Vilniaus Nacionalinės  
Mikalojaus Konstantino Čiurlionio  
menų mokyklos 7 kl. mokinė

### Vilniaus Bernardinų bažnyčioje – pavasariška vaikų piešinių paroda



Nuo kovo 20 dienos Bernardinų bažnyčioje, Vilniuje, ant koridoriaus sienų, šalia Mykolo koplyčios, galima išvysti dvidešimt margaspalvių paveikslų. Vienas parodos organizatorių – Bernardinų socialinio centro darbuotojas Titas Ancevičius – papasakojo, kad paveikslus piešė vaikai, daugiausia socialiniame centre besilankantys, taip pat vadinamieji „pranciškučiai“. Buvo atsiųsta piešinių ir iš parapijos.

Paveikslų gauta gerokai daugiau nei iškabinta, bet parodos plotą kol kas tenka riboti dėl gausių vykstančių bažnyčios atnaujinimo darbų. Už galimybę įreminti 20 piešinių parodos rengėjai itin dėkingi parėmusiems parapijiečiams.

Parodą, kartu su vienuolyno kieme išdėliotais, kabinimui paruoštais 70 inkilų, pašventino brolis Andrius, OFM, linkėdamas kuo daugiau pavasariškos nuotaikos. Kas gali geriau pavasariškai nuteikti nei vaikų paveikslai, skirti šiam metų laikui? Jei tektų būti netoli Bernardinų bažnyčios – būtinai užsukite aplankyti parodos! Tiems, kurie turi mažiau tokių galimybių, siūlome keletą nuotraukų iš parodos.

Bernardinai.lt



# Pajauskime pavasario dvelksmą

## Kviečia madų paroda „Paukščiams sugrįžtant“



„Sraige.com“ savininkė Gailė Main su sūneliu Ažuolu.  
Inos Stankevičienės nuotr.



„ArtCity24.com“ įkūrėja Diana Darbutienė.  
Dainiaus Darbuto nuotr.



Akimirka iš praėjusių metų madų parodos renginio. Ant podiumo – Vida Biliauskienė.  
Dianos Bačkus asm. albumo nuotr.



„Sraige.com“ pristatys lininius drabužėlius vaikams.  
„Sraige.com“ nuotr.



„ArtCity24.com“ moterims siūlys vienetines rankų darbo skraistes.  
Inos Stankevičienės nuotr.

### LAIMA APANAVIČIENĖ

Pasaulio lietuvių centre (PLC), Lemont, kasmet rengiamos madų parodos. Renginio metu surinktos lėšos yra skiriamos šiam lietuviybės centrui remti. Paprastai šis renginys vykdavo rudenį, o ši kartą rengėjai nutarė rudens nelaukti ir žiūrovus į madas pasižvalgyti kviečia pavasarį. Kodėl taip nutarta mums paaiškino viena šios parodos rengėjų Daiva Bačkus: „Šie metai PLC buvo ypač sunkūs finansiškai. Nesinorėjo laukti rudens, kol galėsime nors truputį paremti Centrą. Nusprendėme surengti kitokią – pavasario madų parodą, kad po niūrios ir šiemet ypač šaltos žiemos, tikrai pajauskime ateinančią pavasarį, išgirstume paukščių čiulbesį. Parodą pavadiname „Paukščiams sugrįžtant“.

Ši kartą rengiama paroda, atrodo, skirsis nuo ankstesnių parodų. Kas naujo laukia žiūrovų? „Pavasaris, manau, pats gražiausias metų laikas, kai iš gilaus miego nubunda ir pražįsta savo nuostabiomis bei nepakartojamomis spalvomis visa gamta. Tad ir bandysime šią pavasarinę nuotaiką perteikti šiame renginyje. Pasikvietėme lietuves – rūbų kūrėjas, kurios dirba ir kuria čia, šalia mūsų, ir kurių darbai yra be galo įdomūs, nepakartojami bei spalvingi“, – dalijasi mintimis apie artėjančią parodą Daiva.

Kas be ko – suruošti tokį renginį be rėmėjų neįmanoma. Rengėjai dėkingi visiems savo rėmėjams, be kurių būtų buvę ne tik sunku suruošti šią madų parodą, bet ir neįmanoma. Daiva sakė, kad jie yra labai dėkingi ir žiūrovams, kurie jau nusipirko bilietus ir savo dalyvavimu juos palaiko. Ji kviečia ir kitus, dar abejojančius, įsigyti bilietus ir, atvykus į renginį, kartu su visais pasidžiaugti lietuvių madų kūrėjų kolekcijomis, smagiai praleisti popietę, pasigrožėti puikiais darbais, pasiklausyti gražių dainų, pasimėgauti skaniu maistu prie vyno taurės...

Rūbų kūrėjos Renata Liukienė bei Aušra Kasperiušienė pristatys naujausias savo rūbų kolekcijas, o žiūrovų laukia išpūdinga staigmena, kurios rengėjai neatskleidė. Visi norintys galės įsigyti drabužių iš naujausių lietuvių kūrėjų kolekcijų ir sutikti pavasarį pasipuošę.

Švarkų, pavasarinų paltų rinkinį iš kailių ir odos susirinkusiems parodys „Christos Fur Salon“.

Madoje svarbu ne tik rūbas, bet ir šukuosena, makiažas, todėl rengėjai pakvietė parodoje dalyvauti kirpimų meistrą Tomą ir šukuosenukirpimų meistrę Sigitą (beje, Sigitos salonas yra įsikūręs čia pat, PLC). Makiažą ant podiumo išeinančioms madų rodytojoms darys Daiva ir Margarita.

Ši kartą rengėjai neužmiršo ir vaikų. „Į programą įtraukėme ir mūsų didžiausią gyvenimo puošmeną – vaikus. Pavasaris – tai ne tik atgimstanti, atbundanti gamta, bet ir augantys mūsų gražūs, mieli ir nuostabūs angelukai. Tai ne tik didelis mūsų

džiaugsmas, bet ir mūsų, lietuviškos kultūros, kalbos, papročių išsaugojimo ‘skrynja’, kurią mes nuolat privalome papildyti ir puoselėti. Manau, nuo mažų dienų jie turi matyti ir jausti, kad tėvai ir seneliai ne tik skiria daug savo laiko bei jėgų lietuviybės išsaugojimui ateinančioms kartoms, bet ir bando iškiepyti nuostabų grožio jausmą ir jų mažose širdelėse“, – sako Daiva.

Rūpestis vaikais paskatino rengėjus pakviesti Gailę Main, 2009 m. įkūrusią „Sraige.com“, kuri prekiauja lininiais vaikiškais drabužiais. Kaip ir daugeliui tėvų, Gailei, auginančiai du mažamečiai vaikučius – Ariją ir Ažuolą – buvo svarbu, kad jos atžalos dėvėtų patogius, ekologiškus ir kokybiškus apdarus, atrodytų originaliai ir išsaugotų tautiškumą.

Linai yra viena sveikiausių medžiagų, kadangi per ją oda lengvai kvėpuoja, jis nesukelia alergijos. Linas lengvai skalbiasi ir yra vadinamas „amžinu“ dėl savo patvarumo ir ilgaamžiškumo. „Sraige.com“ parodoje „Paukščiams sugrįžtant“ pristatys drabužėlius ir aksesuarus krikštytynoms, tautinius drabužius vaikams, rūbėlius kasdienai ir ieseigai. Visi „Sraigės.com“ gaminiai yra vietiniai, rankų darbo, siuvami Lietuvoje iš 100 proc. lino pluošto.

Atvykusiems į parodą žiūrovams turėtų patikti ir nuostabūs „ArtCity24“ pristatomi stilingo dizaino originalūs rankų darbo autoriniai kūriniai – auskarai, apyrankės, riešinė, kaklo papuošalai, šilko, vilnos šaliai, skaros. „ArtCity24.com“ įkūrėja Diana Darbutienė sako: „Viskas, kas gražu, tikra ir natūralu – duota gamtos, nuo kurios mes dažnai bandome atsiritoti, tačiau anksčiau ar vėliau vėl sugrįžtame. Vilna, šilkas, linas – mūsų močiūčių šimtmečiais naudotos medžiagos. Pritaikius šių dienų poreikiams ir madai, šių medžiagų dirbiniai atgyja naujam gyvenimui, tuo pačiu puošdami, džiugindami ir ilgam išlaikydami savo vertę.“

Apsigobusios Dianos Darbutienės siūlomomis skraistėmis moterys atrodys iš tiesų nepakartojamai ir originaliai. Skraistės tinka bet kokio amžiaus ir sudėjimo moterims. Sakoma, kad išmintinga moteris su ta pačia suknele, prisiderinusi įvairiausių aksesuarus, gali atrodyti vis kitaip. Tad moterims, norinčioms kaskart atrodyti vis kitaip, „ArtCity24.com“ pasiūlys įsigyti meistrų sukurta gele, apyrankę, riešines ar auskarus.

Parodos rengėjai teigia, kad šių metų parodoje neliks nuskriaustos ir mokykla baigiančios merginos. Joms rengėjai pasiūlys ieseiginių suknelių išleistuvių vakarui mokykloje. Nebus nuskriaustos mamos bei močiutės – gerai pasižvalgiusios po parodą, jos taip pat ras ką įsigyti ir nauju rūbu ar aksesuaru galės pasidabinti per Motinos dieną.

„Į madų parodą ‘Paukščiams sugrįžus’ kviečiame atvykti ir vyrus. Tikimės, kad jie ne tik puikiai praleis laiką, bet ir pamalonins savo moteris, padėdami joms išsirinkti ir įsigyti patikusį rūbą ar papuošalą“, – kviečia D. Bačkus.

Pavasarinė madų paroda „Paukščiams sugrįžtant“ vyks sekmadienį, balandžio 10 d., 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje. Vietas prašoma užsisakyti tel. 630-257-8787 (PLC administracija) arba tel. 708-485-0035 (Daiva Bačkus). Tad iki susitikimo.





Paruošė Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@aol.com

## MŪSŲ STALUI

# Kalakutiena kasdien ir per šventes

Su lig kiekviena diena vis populiarsnė darosi kalakutiena. Jei anksčiau žmonės kalakutus kepė tik per didžiąsias šventes, tai šiandien kalakutiena pavirto kasdienybe. Daug kas ją iškeitė į kiaulieną.

### Sveikas maistas prailgina gyvenimą

Iš tiesų kalakutiena pasižymi nepaprastu skoniu, kurį nulemia joje esantis puikus riebalų, angliavandenių ir baltymų santykis. Kalakutiena skanesnė nei vištiena, taip pat lengvai pasisavinama kaip veršiena ar aviena. Be to, kai kurių naudingųjų medžiagų kalakutienoje yra daugiau negu jau minėtos rūšies mėsoje ir kiaulienoje. Tad kuo ji tokia ypatinga, jei gali net pailginti mūsų gyvenimą?

Visų pirma kalakutienoje, palyginti su kitomis mėsos rūšimis, riebalų yra mažiau bei cholesterolio. Žmonėms, turintiems problemų dėl padidėjusio cholesterolio kiekio kraujyje, kalakutienos mėsa tampa labai svarbi. Rinkdamiesi kalakutiensą mes galime patenkinti mėsos poreikį ir drauge sumažinti sočiųjų riebalų bei cholesterolio kiekį maiste. Tada tikrai galėsime vykdyti sveiko maisto specialistų patarimus – valgyti daugiau kalakutienos! Be to, dėl mažo cholesterolio kiekio kalakutiensą ypač tinka dietinei vaikų, nėsčiųjų bei žmonių, turinčių virškinimo problemų, mitybai. Kalakutiena lengvai virškinama, nes joje yra mažas kalogeno kiekis. Beje, ji – rečiau siai alergija sukelianti mėsos rūšis.

### Mikroelementų gausa

Antra priežastis, dėl kurios taip vertinama kalakutiena, tai mikroelementų gausa. Natrio kiekiu kalakutiena gerokai lenkia kiaulieną ir jautieną. Natrio mėsų organizmui yra labai svarbus – jis gerina kraujodarą ir užtikrina normalią organizmo medžiagų apykaitą. Natrio gausumas leidžia gaminant kalakutiensą naudoti labai mažai arba visai nenaudoti druskos. Tai didelis privalumas hipertoniškos, širdies ir kraujagyslių ligomis sergantiems žmonėms, kuriems druska nepatariama.

Kalakutų mėsoje yra daug kalio. Nustatyta, jog jo yra būtent tiek, kiek šio mikroelemento turime gauti natūraliai, t. y. su maistu. Norint, kad kalis sėkmingiau būtų pasisavinamas, gaminant kalakutiensą siūloma naudoti džiovintus abrikosus ir razinas. Jie atlieka dvejopą teigiamą funkciją: yra papildomas kalio šaltinis ir suteikia kalakutiensą pikančiškumo.

Gerą poveikį žmogaus sveikatai, be abejojimo, daro ir kalakutienoje esantis kalcis. Tai ypač svarbu tiems, kurie nemėgsta ar labai mažai valgo pieno produktų. Be kalcio tiesiog subyrėtume, nes mūsų kauliukai negautų reikiamos pasparties. Ne veltui kalakutiensą siūloma osteoporozės, sąnarių ligų profilaktikai. O jei jus kankina anemija, mažakraujystė, tai

vietoj geležies preparatų irgi galite šveisti kalakutiensą – neapsiriksite! Čia geležies 1,5 karto daugiau negu vištienoje ir net 2 kartus daugiau negu jautienoje. O kur dar cinkas, magnis, fosforas. Pastorojo, beje, yra ne ką mažiau negu žuvyje.

### Nenusileidžia maisto papildams

Trečias dalykas, kuriuo kalakutiena nenusileidžia įvairiausiems papildams – tai B grupės vitaminai – mūsų stiprybės, „gero kraujo“, virškinimo ir nervų sistemos sargai. Valgant kalakutiensą gaunama iki 30 proc. paros normos vitamino B6, ne mažiau vitamino B12 ir beveik visos paros norma vitamino B3 arba niacino, kuris reikalingas baltymų, riebalų, angliavandenių visavertei apykaitai. Taigi nedidelė kalakutienos porcija per dieną patenkina paros vitaminių poreikį net 60 proc. Yra smagių privalumų moterims: vitamino PP kalakutienoje tiek, kad kalbama apie jos gebėjimą naikinti celiulitą! Yra ir rimtų dalykų: kalakutienoje esantys antioksidantai cinkas ir selenas mažina riziką susirgti vėžiu.



Kalakutiensą, mitybos specialistų paskaičiavimais, teikia žmogui daugiau energijos nei bet kuri kita mėsa. Tai lemia didelis baltymų ir palyginti mažas riebalų kiekis. Beje, daugiausiai vertingų medžiagų yra kalakutų krūtinėlėse, todėl ji puikiai tinka aktyviai gyvenančiam žmogui.

Be to, ji nepakenks ir grakščioms linijoms, nes tai – mažai kalorijų turinti mėsa. Žinoma, į visa tai reikia žiūrėti ir skeptiškai: juk apie daugelį produktų randama panašių liaupsų. Tačiau kalakutiensą dar ir skani! Tad kodėl tu nepasinaudoti?

### Ir šventei, ir kasdienai

Iš kalakutienos galima gaminti daugybę įdomių ir net gurmaniškų patiekalų: pradedant keptu kalakutu šventiniam stalui, baigiant kasdieniais kepsneliais iš maltos kalakutienos ar gaiviomis salotomis su virta kalakutiensą.

Nors yra daugybė kalakutienos paruošimo receptų, vis dėlto vyrauja tas pats tradiciškas įdaryto kalakuto kepimas orkaitėje. Kepant kalakutą derėtų nepamiršti kelių taisyklių. Jei kalakutą prikimsime žalio įdaro, tai neiškeps nei kalakutas, nei įdaras. Šiam paukščiui tinka tik tai, kas jau paruošta. Be to, įdaro negali būti per daug, nes būtina, kad kepamo paukščio viduje vaikščiūtų oras. Tad, norėdami apskaičiuoti įdaro kiekį, paruoškite jo po 1 puodelį kiekvienam kalakuto mėsos svarui. Įdarui labai

tinka konservuoti kastainiai, sumaišyti su ryžiais, razinomis, persikais, spanguolėmis, įvairiais džiovintais vaisiais, džiovintais šaukštais. Kepant šį „džiūpaukštį“ šeiminei reikės nemažai pastangų, nes ji reikės nuolat laistyti. Turint galvoje, kad kalakutas kepa pusę dienos, tai tikras didvyriškumas.

Tačiau iš kalakutienos galima be vargo pagaminti ir skanių, lengvą paruošiamų patiekalų. Tam puikiai tinka malta mėsa. Maltoje kalakutienos krūtinėlių file labai mažai riebalų, todėl iš jos ruošiami gaminiai nesuositraukia, o iškepa būna minkšti ir sultingi. Be to, kalakutienos malta mėsa – puikus pakaitalas iš kiaulienos ruošiamams įdarams koldūnams, balandėliams ar cepelinams. Jis labai tinka ruošiant padažą makaronams, nes yra itin birus. Iš maltos kalakutienos labai lengvai formuojami kukuliai sriubai, o pati sriuba būna nepakartojamo skonio. Tai gali būti įvairios daržovių sriubos, špinatų sriuba, paprikos sriuba, sriubos su įvairiomis kruopomis ir t. t.

Kepsnių mėgėjai tikrai nenusivils pamarinavę ir išsikepę kalakuto krūtinėlių file.

### Kalakutienos kepsneliai su troškintomis morkomis

**Reikės:** 6 morkų, puodelio džiovintų slyvų, 6 šaukštų aliejaus, 1 šaukšto cukraus, 1 citrinos sulčių, druskos, malto imbiero, malto muškato riešuto.

**Kepsneliams:** 1,5 sv kalakutienos faršo, 1 kiaušinio, 2 šaukštų majonezo, 2 piene išmirkytų batono riekelėlių, paukštienos prieskonių, 1,5 šaukšto krakmolo, aliejaus kepimui.

Iš kepsneliams skirtų produktų išminkykite maltą masę. Iš jos formuokite kepsnelius ir iškepkite juos aliejuje. Morkas nuskuskite, sutarkuokite ir suberkite į keptuvę su įkaitintu aliejumi. Paskaninkite cukrumi, druska, įpilkite 0,5 puodelio vandens, uždenkite ir patroškinkite. Suberkite supjaustytas slyvas ir supilkite citrinos sultis. Baigiant troškinti paskaninkite prieskoniais. Viską užpilkite ant kalakutienos kepsnelių ar patiekite atskirame inde. Kalakutienos kepsnelius patiekite su virtais ryžiais. Papuoškite žaliomis krapų šakelėmis.

### Kalakutienos dešrelės

**Reikės:** 1 sv kalakutienos, 3 riešukų baltos duonos (prancūziška balta duona), pusės puodelio grietinėlės, šaukšto kmynų, lazdelės sviesto, 3 kiaušinių, puodelio džiovintų slyvų, puodelio grietinės, trupučio druskos ir pipirų, aliejaus dešrelėms kepti.

Kalakutiensą sumalkite, įmuškite kiaušinių, įberkite kmynų, įdėkite grietinėlėje išmirkytos duonos riekelės, įberkite druskos bei pipirų. Tada viską gerai dar kartą sumalkite ir iš gautos maltos mėsos suformuokite dešreles. Jas apvoliokite džiovintose ir kepkite įkaitintuose riebaluose, kol gražiai pagels. Apkepusias

dešreles sudėkite į puodą, užpilkite grietine ir truputį patroškinkite. Patiekite su bulvių koše ar virtomis bulvėmis, papuošę žalumynais.

### Kepta kalakutiensą

**Reikės:** 2 sv kalakutų krūtinėlių, puodelio majonezo, 1 šaukšto garstyčių, 1 šaukšteli druskos.

**Padažui reikės:** 1 kivio, 2 šaukštų citrinų sulčių, 1 šaukšto apelsinų sulčių, 2 šaukštų aliejaus, trupučio svogūnų laiškų arba porų (leek), druskos.

Majonezą sumaišykite su garstyčiomis, įberkite druskos ir šiuo mišiniu įtrinkite kalakutiensą. Laikykite šaltai apie 12 valandų. Tada mėsa kartu su majonezo padažu sudėkite foliją ant kepimo skardos ir kepkite 400 F temperatūros orkaitėje apie 1 valandą. Padažui kivi ir svogūnų laiškus supjaustykite kuo smulkiau, supilkite sultis, aliejų, įberkite druskos ir gerai išmaišykite. Padažą užpilkite ant iškeptos ir supjaustytos mėsos. Tinka patiekti su įvairiais vaisiais ar vaisių salotomis.

### Keptas kalakutas

1 kalakutas (8–10 sv).

**Marinatui reikės:** 5 l arba 5 kvortų vandens, 2 puodelių druskos, pusės puodelio cukraus, šaukšto citrinų rūgšties, juodų pipirų, česnakų, prieskoninių žolelių (pagal skonį), 2 citrinų.

Kalakutą pamerkite į marinatą, kad apsemtų ir laikykite apie 12 valandų vėsioje patalpoje. Po to išimkite iš marinato, įtrinkite prieskoniais ir įvyniokite į foliją. Orkaitę įkaitinkite iki 475 F. Įvyniotą kalakutą įdėkite į skardą krūtinėle į viršų, įpilkite 4 puodelius vandens. Sumažinkite temperatūrą iki 400 F ir kepkite 2 valandas. Po to foliją viršuje perkirpkite, atlenkite ir dar kepkite apie 1 valandą, kol paukštis gražiai apskrus.

### Bandelės su kalakutiensą

Jas nesunku kepti ir labai gardu valgyti. Mėsą (virtą) supjaustykite smulkiai kaip mišrainei arba šiaudeliams ir pakepinkite drauge su 2 plonai suraikytais svogūnais, keliais šaukštais grietinėlės, trupučiu druskos, pipirų bei smulkiai sukarpytu česnaklaiškiu. Ant miltais pabarstyto paviršiaus iškočiokite trapią teslą pyragaičiams, ją supjaustykite skridiniais. Šaukštu į kiekvieną dėkite įdaro, suvyniokite, galus užlankstykite, siūlėmis į apačią sudėkite kepimo skardon ir 20 minučių kepti 375 F orkaitėje.



Parengta pagal Rimą Marcinkevičienę.



# LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

## Sostinėje įsikurs Kauno Vytauto Didžiojo universiteto atstovybė

**Vilnius (ELTA)** – Pritarus Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) tarybai, Vilniuje bus įsteigta šios aukštosios mokyklos atstovybė. Ji įsikurs VDU mecenatės Francoise Puzyna-Mockūnas dovanotame bute.

Žymaus išėivijos veikėjo Liūto Mockūno našlė F. Puzyna-Mockūnas butą dovanuoja neatlygintinai, turta perduodama VDU, tačiau su sąlyga, kad jis bus naudojamas akademinėms veikloms, tokių kaip mokslinės konferencijos, seminarai, konsultacijos, projektai, administravimui.

Remiantis VDU statutu, universitetas perduotą turta, kurio rinkos vertė – daugiau kaip milijonas litų, valdys ir juo naudosis tik VDU tarybos nustatyta tvarka.

„Šią dovaną pirmiausiai vertinama ne kaip materialų turta, o kaip nesavanaudišką norą prisidėti prie universiteto veiklos pripažinimo ir plėtojimo. Tik kilnios širdies žmogus

gali suprasti tokios dovanos idealumą. Kiekvienam, kuris pažįsta F. Puzyna-Mockūnas, nekyla abejonių, kad ji yra kilnus ir taurus žmogus“, – teigė VDU rektorius prof. Zigmantas Lydeka.

2010 m. rugsėjo pabaigoje VDU ir F. Puzyna-Mockūnas pasirašė Liūto ir Francoise Mockūnų vardo stipendijų skyrimo nuostatus. Jie skelbia, kad kiekvienais metais rugsėjo 30 d. – per lietuvių išėivijos žurnalisto, literatūros tyrinėtojo, kultūrologo, „Santaros-Šviesos“ federacijos nario, ilgamečio „Akiračių“ redaktoriaus L. Mockūno gimtadienį – VDU studentams ir tyrėjams bus skelbiamas konkursas vyksti stažuotis į JAV.

Šių metų sausį į JAV Lituaniškos tyrimo ir studijų centrą Čikagoje pagal vardinių stipendijų programą buvo atvykę penki konkursą laimėję VDU studentai.

## Lietuva rūpinasi savo piliečiais Japonijoje

**Tokijas (DELFI.lt)** – Lietuvos ambasada Japonijoje dalį darbų laikinai vykdys Osakos mieste – į jį kuriam laikui perkeliama dalis Lietuvos ambasados Japonijoje darbuotojų ir išnuomojamos papildomos patalpos, kol saugumo padėtis po įvykių Japonijos atominės elektrinės išlieka neapibrėžta. Atstovybių darbuotojus iš Tokijo yra laikinai iškėlusios ir kai kurios kitos ES šalys.

Lietuvos ambasada Tokijuje toliau teikia konsulinę paslaugą ir aptarnauja Lietuvos piliečius. Esant būtinybei, ambasados darbuotojai vyks į Tokiją. Konsulinė informacija visą parą teikiama Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje. Šiuo metu Lietuvos piliečiams į Japoniją pataria-

ma nevykti.

Iki nelaimės Japonijoje gyveno arba laikinai lankėsi daugiau nei 190 Lietuvos piliečių, iš jų maždaug 60 po žemės drebėjimo išvyko iš šalies. Besikreipusiems pagalbos į ambasada buvo padėta užsisakant lėktuvo bilietus, suteikta informacija, kaip pigiausiai išskristi iš Japonijos.

Lietuvos ambasada Japonijoje, gavusi Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerijos siūlymą pradėti profilaktinį naudojimą esantiems teritorijoje 250 kilometrų spinduliu apie Fukušimos-Daiči atominę elektrinę, pradėjo kalio jodido preparatų dalinimą. Iki šios dienos kalio jodidą ambasadoje gavo maždaug 17 Lietuvos piliečių.

## Paryžiuje pristatyta V. Landsbergio knyga



V. Landsbergis žaidžia šachmatų simultaną ambasadoje. **URM** nuotr.

**Paryžius (DELFI.lt)** – Lietuvos ambasadoje Prancūzijoje kovo 26 d. įvyko šachmatų simaltanas, kuriame žaidė Europos Parlamento narys Vytautas Landsbergis ir Prancūzijos lietuvių jaunimo sąjungos atstovai. V. Landsbergis laimėjo visas tris valandą trukusias partijas.

Renginio metu taip pat vyko Prancūzijoje gyvenančio Lietuvos jaunimo atstovų ir Prancūzijos lietuvių jaunimo sąjungos narių diskusija apie jaunimo emigraciją.

Kovo 25 d. Paryžiaus politikos mokslų institute Lietuvos ambasadorė Prancūzijoje Jolanta Balčiūnienė pasveikino V. Landsbergį jo knygos „Tauta išeina iš kalėjimo“ (Un peuple sort de prison) pristatymo proga. Tai ketvirtoji ir paskutinė knygos versija, išleista prancūzų kalba, kurioje Europos Parlamento narys rašo apie savo vaikystę sovietmečiu ir Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą 1988–1992 m.

## Arabų šalys nusprendė likti Londono konferencijos dėl Libijos nuošaly



Libija: M. Gaddafi pajėgų puolami sukilėliai traukiasi. **EPA** nuotr.

**Vilnius (BNS)** – Kai kurios arabų šalys atsiribojo nuo Londone vykusios tarptautinės konferencijos, kuri buvo organizuota siekiant aptarti Libijos politinės ateities gaires, o tokia jų nuostata sužlugdė Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos viltis rasti bendrą sprendimą.

Ne viena arabų valstybė nedalyvavo susitikime, kuriame buvo įkurta vadinamoji Libijos kontaktinė grupė. Tarp nedalyvavusiųjų buvo ir Egiptas, kur praėjusį mėnesį demokratijos šalininkai privertė atsistatydinti ilgametį vadovą Hosni Mubarak, taip pat Alžyras, kurio prezidentui Abdelaziz Boutefliq teko susidurti su pertvarkų reikalaujančių aktyvistų protestų banga. Arabų lygos vadovas Amr Mussa atsisakė priimti kvietimą į konferenciją ir, užuot vykęs pats, nusiuntė ambasadorių. Vienas Egipto diplomatas šį A. Mussa žingsnį aiškino būgštavimais, susijusiais su NATO sprendimu perimti vadovavimą karinėms operacijoms Libijoje, taip pat abejonėmis, kaip toliau klostysis įvykiai toje šalyje.

Nors Arabų lygos vadovo susitikime nebuvo, Prancūzijos užsienio reikalų ministras Alain Juppe sakė: „Kataras ir JAE, dalyvaujantys operacijoje, visiškai pritaria, kad karinis vadovavimas turėtų būti patikėtas NATO“. Būtent pradinė Arabų lygos parama buvo viena svarbiausių priežasčių, įtikinusių Vakarų valsty-

bes, jog būtina priimti Jungtinių Tautų 1973-iają rezoliuciją, atvėrusią kelią panaudoti „visas būtinas“ priemones užtikrinti civilių gyventojų apsaugą.

Vakarų šalims – Jungtinėms Valstijoms, Vokietijai ir Prancūzijai – diskusijų metu atstovavo užsienio reikalų ministrai, o dalyvaujančioms arabų valstybėms, išskyrus JAE ir Katarą – ambasadorius.

Kataro lėktuvai jau prisijungė prie koalicijos orlaivių, vykdančių skrydžius virš Libijos. Tuo tarpu JAE lėktuvai atskrido į Italiją ir vykdys savarankiškas misijas. „Libijos vadovo Muamar Gaddafi režimo pabaiga artėja“, – kovo 29 d. susitikimo pradžioje pareiškė Kataro premjeras ir užsienio reikalų ministras šeichas Hamad Bin Jassem.

Derybose Londone dalyvavo tik septynios iš 24-ių Arabų lygos narių. A. Juppe išreiškė apgailėstą, kad nepaisant Prancūzijos pastangų Afrikos Sąjungos atstovų susitikime nebuvo. Pasak jo, Afrikos šalys nesugebėjo pasiekti susitarimo. Konferencijoje taip pat nebuvo Libijos sukilėlių sudarytos Nacionalinės pereinamojo laikotarpio tarybos atstovų, kurie nebuvo pakviesti, nors tą padaryti spaudė Paryžius. Prancūzija yra viena iš kelių valstybių, oficialiai pripažinusių Libijos Nacionalinę pereinamojo laikotarpio tarybą.

## Keisis Konstitucinio Teismo pirmininkas

**Vilnius (ELTA)** – Prezidentė Dalia Grybauskaitė teikia Seimui Romualdą Kęstutį Urbaitį skirti Konstitucinio Teismo (KT) pirmininku. Kol nėra paskirtas KT pirmininkas, laikinai teismui vadovauja didžiausią teisininko darbo stažą turintis KT teisėjas. Šiuo metu – tai teisėjas R. K. Urbaitis, kuris KT teisėju dirba nuo 2005 m.

KT kovo viduryje pasikeitė keli teisėjai – kadenciją baigusius tris teisėjus pakeitė nauji, patvirtinti ir prisiekę Seime. Devynerių metų kadenciją KT baigė buvęs jo pirmininkas Kęstutis Lapinskas, teisėjai Armanas Abramavičius ir Zenonas Na-

mavičius. Darbą vietoj jų pradėjo teisėjai Egidijus Bieliūnas, Gediminas Mesonis ir Dainius Žalimas. KT teisėjų sudėtis kas treji metai atnaujinama trečdaliu.

69 metų R. K. Urbaitis baigęs Vilniaus universiteto Teisės fakultetą, dirbo teisėju Šakiuose ir Kaune. 1984 m. buvo priimtas į Lietuvos advokatų kolegiją, buvo jos tarybos prezidento narys. 1993 m. paskirtas Aukščiausiojo Teismo teisėju. Vėliau dirbo Kauno apygardos teismo teisėju, nuo 1999 m. – Aukščiausiojo Teismo teisėju. R. K. Urbaičio kadencija KT baigsis 2014 m.



# VERSLŲ NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

## LIETUVA

Lietuvos Vyriausybė planuoja, kad kitamet biudžeto deficitą atitiks Mastroichto reikalavimus ir 2014 m. Lietuva galės įsivesti eurą. Tai numatyta Vyriausybės 2012 m. veiklos projekte. Lietuvai dėl per didelės infliacijos nepavyko įsivesti euro 2007 m. pradžioje. Nuo šių metų pradžios prie euro zonos prisijungė Estija.

\*\*\*

Vilniuje vyko pirmoji Lietuvoje tarptautinė, specializuota ekologiškų ir natūralių produktų bei aplinkosaugos paroda-mugė „Greenshow 2011“. Prekybos ir pramogų centre „Ozas“ aplinkai nekenksmingas prekės ir paslaugas pristatė 40 įmonių bei organizacijų iš Lietuvos ir kaimyninių šalių. Vilniečiai ir sostinės svečiai turėjo galimybę išbandyti elektrą varomas ir hibridines transporto priemones, tarp jų – ir pirmąjį Lietuvoje pagamintą elektromobilį „Jonelis“. Paroda aplankė per 10,000 lankytojų, o „Greenshow“ taps kasmetiniu, ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų ekologišką kultūrą ir gyvenimą propaguojančiu renginiu.

\*\*\*

SEB grupės specialistai teigia, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos ekonominis atsigavimas įgauna pagreitį, todėl pokyčius jau turėtų pajusti ir gyventojai – mažesnis nedarbas, pradės augti atlyginimai. SEB bankas tvirtina, jog atsigavimas tebebus pagrįstas eksporto didėjimu, tačiau optimistiškesnės nuotaikos ims vyruoti ir į vidaus rinką nukreiptuose sektoriuose. Ekonomikos augimas 2011–2012 m. bus vidutiniškai spartus, nepaisant pavojų – didėjančios infliacijos ir dėl emigracijos mažėjančios darbo jėgos pasiūlos.

\*\*\*

Nuo 2012 m. sausio 1 d. įsigaliosiantis visiškas alkoholio reklamos draudimas yra skubotas ir reikia daugiau laiko diskusijoms su visuomene ir socialiniais partneriais apie galimas jo pasekmes. Tokios nuostatos laikosi reklamos, žiniasklaidos, verslo, valdžios atstovai. Dauguma jų pritarė, kad įstatymas dėl draudimo buvo priimtas skubotai – neatsižvelgta į verslo interesus, įstatyme daug neatsakytų klausimų. Siūloma drau-

dimo įsigaliojimą nukelti ir rasti daugiau laiko diskusijoms.

\*\*\*

Parlamentarų grupė siūlo nekaltinti sezoninio laiko Lietuvoje. Vyriausybei siūloma pateikti Europos Komisijai nuomonę dėl vasaros laiko netaikymo Lietuvoje. Nutarimo projekte taip pat siūloma pavesti atitinkamoms valstybės institucijoms atlikti išsamius tyrimus dėl vasaros laiko taikymo poveikio atitinkamoms sritims, ypač sveikatos, energetikos, transporto, aplinkos, turizmo bei žemės ūkio sektoriams ir atlikti Lietuvos gyventojų apklausą dėl vasaros laiko taikymo.

\*\*\*

Europos Komisija (EK), susipažinusi su Valstybės kontrolės atliktu 2009 m. Europos Sąjungos (ES) struktūrinės paramos panaudojimo auditu, nusprendė laikinai sustabdyti mokėjimus transporto srities projektams, kuriuos administruoja Transporto investicijų direkcija. Šiuo metu į susisiekimo infrastruktūros projektus investuojama tik iš šalies biudžeto. Tai pirmas kartas, kai EK stabdo mokėjimus per vieną iš Lietuvoje veikiančių ES paramos administravimo agentūrų. EK šiais metais yra sustabdžiusi mokėjimus net kelioms šalims, siekdama atkreipti dėmesį į audito ataskaitose teikiamų pastebėjimų svarbą.

\*\*\*

Lietuvos Vyriausybė skelbia viešąją konsultaciją, kokiomis priemonėmis mažinti nedarbą ir skatinti naujų darbo vietų kūrimą. Pateikti pasiūlymus kviečiami visi Lietuvos gyventojai, taip pat organizuotos pilietinės visuomenės grupės, socialiniai partneriai, verslo įmonių ir asocijuotų organizacijų atstovai bei įvairių sričių žinovai. Viešąją konsultaciją galima rasti Vyriausybės interneto puslapyje [www.lrv.lt/skiltyje „Kas naujo“](http://www.lrv.lt/skiltyje/Kas_naujo) – <http://www.lrv.lt/lt/veikla/viesosios-konsultacijos/>. Ji veiks iki šių metų balandžio 30 d. Teikti savo pasiūlymus galima užpildant formą arba siunčiant elektroniniu paštu. Pasibaigus konsultacijai, visą apibendrintą medžiagą galima bus rasti Vyriausybės internetinėje svetainėje.

Leidykla „Kas yra kas Lietuvoje“ išleido „Lietuvos verslo istoriją“, kurioje apžvelgiama Lietuvos verslo raida nuo seniausių laikų iki šių dienų. Knygos autoriai – profesionalūs istorikai, ryžėsi pažvelgti į šalies praeitį vienu specifiniu – verslo, verslumo – pjūviu. Leidinyje analizuojama, kaip amžiams bėgant kito lietuvių verslo tradicijos, kokie veiksniai nulėmė šalies materialinės kultūros veidą. Leidinyje bandoma atsakyti į klausimus, kada svetimus kraštus plėšęs lietuviško vikingo palikuonis tapo ūkininkaujančiu dvarininku; kodėl mūsų miestai tokie maži; kodėl lietuviai beveik iki pat XX a. prekybą ir verslą laikė jiems netinkamu užsiėmimu ir kt. Leidinio redaktorius-sudarytojas – Liudvikas Gadeikis, mokslinis konsultantas – prof. Alfrėdas Bumblauskas.

## PASAULIS



Jungtinių Valstijų pašto tarnyba (USPS) ketina sumažinti 7,500 darbo vietų, skelbiama oficialiame tarnybos pranešime spaudai. Sausio pabaigos duomenimis, USPS dirbo 583,000 žmonių. Įgyvendinama numatyta pertvarkos programą kasmet USPS tikisi sutaupyti po 750 mln. JAV dol. Siekdama sumažinti išlaidas organizacija ketina uždaryti 7 regioninius administracinius biurus. USPS per artimiausius metus planuoja uždaryti ir iki 2,000 vietos skyrių visos šalies mastu. Be to, USPS paskelbė dar apie vieną galimą taupymo būdą – korespondencijos pristatymo klientams šeštadieniais paslaugos nutraukimą. Šiuo atveju JAV Kongresui tektų įtraukti pataisą į šalies įstatymą, pagal kurį paštas Jungtinėse Valstijose pristatomas 6 dienas per savaitę. JAV pašto tarnyba šiuo metu pristato apie 40 proc. viso pasaulio pašto korespondencijos. Praėjusių metų lapkritį USPS pranešė apie 8,5 mlrd. dol. grynuosius nuostolius, patirtus per 2010 finansinius metus. Be to, USPS jau ketvirtus metus išlieka nuostolinga.

Nuostoliai, kuriuos pasaulio ekonomika patyrė dėl gamtos ir technologinių katastrofų 2010 m., siekia 218 mlrd. JAV dol., paskelbė viena didžiausių pasaulyje perdraudimo bendrovių – Šveicarijos bendrovė „Swis Re“. „Swis Re“ skaičiavimais, prieš metus ekonominiai nuostoliai, patirti dėl avarių ir gamtos stichijų, siekė 68 mlrd. JAV dol. – tris kartus mažiau nei 2010 m. Draudikų nuostoliai, patirti dėl katastrofų praėjusiais metais, palyginus su ankstesniais, išaugo daugiau nei 60 proc. ir siekė 43 mlrd. JAV dol. Didžiausią žalą ekonomikai daro žemės drebėjimai.

\*\*\*

Japonija neatmeta nė vieno galimo lėšų šaltinio, kuris padėtų atsigauti po galingo šalį nusiaubusio žemės drebėjimo ir cunamio, tarp jų – ir mokesčių didinimo, pareiškė šalies Japonijos premjeras Naoto Kan. Vyriausybės vertinimu, nuostoliai, padaryti keliams, namams, gamykloms ir kitai infrastruktūrai, gali viršyti 300 mlrd. JAV dol. Ekonomistai numato, kad vyriausybė iš viso papildomai išleis apie 250 mlrd.

\*\*\*

Kinija aplenkė Jungtines Valstijas pagal bendrojo vidaus produkto (BVP) dydį iki 2030 m., jeigu sugebės padidinti savo BVP per metus po 8 proc. visus 20 metų, pareiškė Pasaulio banko ekonomistas Justin Lin. Dabar pirmą vietą pagal BVP dydį užima JAV, antrą vietą – Kinija, 2010 m. aplenkusi Japoniją. 2007 m. Kinija tapo trečia didžiausia pasaulio ekonomika, perėmusi šį statusą iš Vokietijos. Dėl tokios sparčios ekonomikos plėtros Kinijai iškyla ne tik didelė infliacijos rizika, bet ir pavojus dėl „burbulo“ susidarymo nekilnojamojo turto rinkoje. Todėl Kinijos valdžia mėgina apriboti BVP augimą, siekdama „atvėsinoti“ perkaitusią ekonomiką.

\*\*\*

Viena stambiausių Japonijos automobilių gamybos bendrovių „Toyota“ sumažins automobilių gamybą JAV ir Kanados įmonėse dėl nepakankamo detalių tiekimo po galingo

žemės drebėjimo ir cunamio. Veiklos sustabdymas automobilių gamybos bendrovėms kainuos milijonus dolerių per dieną. Didžiąją detalių dalį bendrovės įmonės Šiaurės Amerikoje gauna iš vietos gamintojų. Jungtinėse Valstijose bendrovė turi 9 automobilių surinkimo įmones.

\*\*\*

JAV vartotojų išlaidos vasarį padidėjo 0,7 proc. ir prieaugis buvo didžiausias nuo 2010 m. spalio mėnesio. Pajamos paskutinį žiemos mėnesį padidėjo 0,3 proc. Darbo vietų JAV ūkyje skaičius auga jau 6 mėnesius iš eilės, o nedarbo lygis vasarį smuko iki 8,9 proc., nusileidęs žemiausiai nuo 2009 m. balandžio mėn. Pasak žinovų, gerėjant padėčiai darbo rinkoje, amerikiečiai didina išlaidas, o tai savo ruožtu padeda ekonomikai atsigauti.

\*\*\*

Latvija numato naują ekonominės emigracijos bangą, kai bus atverta Vokietijos darbo rinka. Jau šandien vis daugiau latvių pradeda lankyti vokiečių kalbos kursus. Šandien Vakarų Europoje, JAV ir Australijoje gyvena apie 200,000 latvių, išvykusių iš tėvynės per Antrąjį pasaulinį karą, ir jų palikuonių. Pastaraisiais metais į Airiją, Didžiąją Britaniją ir kitas šalis išvyko apie 100,000 latvių. Kaip jau buvo pranešta, gegužės mėn. Vokietija ir Austrija atidaro savo darbo rinką naujųjų Europos Sąjungos šalių, įskaitant ir Baltijos šalis, gyventojams.

\*\*\*

Britų bendrovės „Z/Yen Group“ atliktame 75 finansinių centrų tyrime pirmoje vietoje atsidūrė Londonas, antroje – New York, trečioje – Honkongas, ketvirtoje – Singapūras, penkta vieta dalinasi Šanchajus ir Tokijas. Į pirmąjį dešimtuką taip pat pateko Čikaga, Ciurichas, Ženeva ir Sydney. Didžiausią šuolį padarė Seulas – jis persikėlė į 16-tą vietą, aplenkęs Bejingą. Maskva ir Sankt Peterburgas atsidūrė 68 ir 69 vietoje. Iš viso buvo ištirti 75 miestai, daugumos jų rezultatai per paskutinį pusmetį pablogėjo.







Paruošė Dainius Darbutas • El. paštas: dainius70@gmail.com

## VYRAMS

### Verta sustoti ir apsidairyti

Šiame beprotiškai nežinia kur lekiančiame pasaulyje, deja, skubame, lekiam ir mes. Kartu su dauguma. Kaip kokioje laukinių arklių bandoje. Kažkas pabaido, o mes, net nesu simastę, jau ir lekiam nežinia kur ir kodėl, iš įpročio, nes „visi“ taip daro. Gaila, tačiau ne kiekvienam iškyla klausimai: Kur? Kodėl? Kokia to prasmė? O gal paprasčiausiai reikėtų sustoti, apsidairyti, išiklausyti savęs, aplinkos, įvertinti padėtį ir pabandyti susirasti savąjį „bėgimo“ takelį ir ritmą. Ramybė. Štai kas yra šių laikų deficitas ir didelė vertybė.

Gaila, tačiau ne visi tą turtą įvertina. O kai supranta, dažnai būna per vėlu. Užaugę vaikai, deja, išmokę iš mūsų lėkti, skuba iš įpročio toliau, rodydami pavyzdį jau savosioms atžaloms. Šita, atrodo, be galo brangi vertybė yra mūsų pačių sukurta. Norint atrasti ramybę, reikia išmokti atsisakyti begalės šių laikų dirbtinių vertybių, kurios tik atrodo vertingos, nes jų siekia arba turi dauguma žmonių.

Dainius Darbutas

### Indėniškas patarimas

- Tad gyvenk savo gyvenimą taip, kad mirties baimė negalėtų įeiti į tavo širdį. Neprikaišioti niekam jų religijos; gerbk kitų pažiūras ir reikalavimus, kad jie gerbtų tavąsias.

- Mylėk savo gyvenimą, padaryk savo gyvenimą tobulą ir išgražink viską jame. Stenkis padaryti gyvenimą ilgą, o jo paskirtį – pagalbą ir tarnavimą žmonėms. Paruošk kilnią savo mirties dainą tai dienai, kai teks eiti per didįjį išsiskyrimą.

- Visada ištark žodį ar parodyk pagarbos ženklą, kada sutinki draugą ar net nepažįstamą atokioje vietoje. Rodyk pagarbą visiems žmonėms, o padlaižiavimo – niekam. Kada atsikeli ryte, padėkok už maistą ir gyvenimo džiaugsmą. Jeigu nematai priežasties, už ką dėkoti, spraga slypi tik tavyje. Neišnaudok žmonių ar ko kito, nes išnaudojimas paverčia išminčius kvailiais ir atima dvasios įžvalgą.

- Kai ateis laikas tau mirti, nebūk kaip tie, kurių širdys perpildytos

Nesibaigiantys informacijos srautai, bankų sąskaitų, mokesčių skaičių deriniai, nauji namai, automobiliai, begalė elektronikos prietaisų, įvairiausių daiktų poreikis (nes tokį ar kitokį turi kaimynas, draugas ar pažįstamas, tada mes siekiame turėti dar geresnį ar didesnį) – visa tai įsuka lyg užburtas ratas, kuris veda į pačią giliausią beprasmybę, tuštybę. Ramybei vietos nebelieka, taip pat – laiko vaikams, artimiesiems ir galiausiai – sau pačiam. Tada vėl nusiramino ieškome naujuose pirkiniuose, o kartais – ir taurėlių dugne. Ir vėl užburtas ratas beprasmybėje.

Taigi, mielieji, gal jau atėjo laikas išmokti kai ko atsisakyti ir atsisąjūti save, į mus supančią aplinką, į bundančią pavasarinę gamtą, išgirsti paukščių giesmę. Dažnai tikrai verta sustoti, nurimti ir eiti į priekį ramiai, nelėkti be galvos, kaip tų laukinių arklių banda.



mirties baimės, nes kada išmuša jų valanda, jie verkšlens ir maldauja, kad gautų dar šiek tiek laiko nugyventi savo gyvenimus iš naujo, kitu būdu. Sudainuoki tada savo mirties dainą ir mirk kaip didvyris, grįžtantis namo.

Indėnų genties vadas **Tecumseh**  
Asvyras.lt

### Visureigis su „Ferrari“ duomenimis

„Ferrari California“ – sportiškas ir greitas kabrioletas, iki 100 km/val. išibėgėjantis per 4 sekundes. „Brabus 800 Widestar“ – didelis ir galingas visureigis, 100 km/val. pasiekiantis per tas pačias 4 sekundes!

Žinoma, kitų šio modelio duomenų lyginimas su „California“ būtų kiek nesąmoningas, tačiau „Brabus 800 Widestar“ išibėgėjimas daro išpūdį. 4 sekundės automobiliui, sveriančiam daugiau nei 3 tonas! Juk pagal svorį jam nedaug trūksta iki lengvo sunkvežimio!

Ties šiuo modeliu „Brabus“ padirbėjo rimtai. Variklis, naudojamas šiame visureigyje, teoriškai paimtas iš MB S600. Bent jau taip teigiama gamintojo pranešime.

Kodėl teoriškai? Į S600 montuojamas variklis yra V12 išdėstymo ir 5.4 litro darbinio tūrio, o šiame visureigyje jo litražas padidintas iki 6.3 litro. Kol kas nepateikiama daugiau informacijos, tačiau tikėtis, kad papildomi 0.9 litro buvo gauti pritaikius kokį „stroker kit“ (lietuviškai tai iš dalies galima būtų pavadinti stūmoklių prailginimu „iš apačios“, tačiau tikslaus vertimo šiam retai sutinkamam daiktui nėra), nelabai įmanoma.

Bet koku atveju, su varikliu padirbėta neblogai. Toli gražu ne kiekvieno sunkvežimio turimas keturženklis sukimo momentas šiame „Brabus“ modelyje siekia net 1,420 Nm! Tiesa, saugodami transmisiją, inžinieriai jį elektriniu ribotuviu sumažino iki 1,100 Nm. Ir visas šis smagumas prasideda jau nuo 2,100 aps./min.!

Arklis galios šiame modelyje įvertintos dviem nuliais. Ir su aštuonetu priekyje. Išvertus į žmonių kalbą – 800 AG prie 5,500 aps./min. Nei daug, nei mažai – tiesiog daugiau nei visi „Ferrari“ ar „Lamborghini“. O čia juk „paprastas“ visureigis!

Visa ši beprotiška galia į keturis varomuosius ratus bus perduodama penkių pavarų automatine transmisija. Įdomu, atsiras žmonių, kuriems 1,100 Nm bus per mažai ir jie vis dėlto „nusiims“ sukimo momento ribotuvių?

Tačiau „Brabus 800 Widestar“ Vokietijos greitkeluose atsiliks nuo „eilinių“ BMW M3 ir kitų automobilių, kurių didžiausias greitis apribotas iki 250 km/val. – šis visureigis gavo ribotuvių, neleidžiantį jam lėkti daugiau nei 240 km/val. greičiu. Jį pašalinus, „Brabus“ galėtų išibėgėti iki 270 km/val.



Automobiliai Miyako mieste.

Reuters/Scanpix nuotr.

### Cunamis smogė Japonijos automobilių bendrovių akcijoms

Išgyvenusios keletą žemės drebėjimų ir cunamių, Japonijos automobilių bendrovės gavo dar vieną smūgį. Vėl darbą pradėjusios Japonijos akcijų biržos praneša apie vieną po kitos smunkančias akcijų kainas.

Didžiausias akcijų kainos kritimas pastebėtas „Mitsubishi“ bendrovės akcijoms – jų kaina smuko lygiai 9 proc. „Isuzu“ akcijų vertė krito 8,9 proc.

Visas savo gamyklas uždariusios „Nissan“ bendrovės akcijų vertė smuko 8,5 proc. „Honda“ bendrovės akcijų vertė krito 3,8 proc. „Toyota“ – 7,2 proc. Tiesa, žinovai teigia, kad nepaisant būkštavimų dėl trumpojo laikotarpio nuosmukio, šaliai pavyks jį įveikti ir ji atsities.

Tuo tarpu besivaržančių tarpusavyje Pietų Korėjos automobilių bendrovių akcijų kaina kyla, mat sustabdžius gamyklas Japonijoje tikėtina, kad šios šalies automobilių bendrovių gaminių paklausa turėtų kilti.

#### Cunamis nuplovė 2,400 naujų „Nissan“ ir „Infiniti“ automobilių

Kovo 11 d. įvykęs žemės drebėjimas Japonijoje ir po jo kilusios milžiniškos cunamio bangos palietė ir automobilių pramonę. Po žemės drebėjimo visi didieji automobilių gamintojai uždarė gamyklas, o cunamio banga tiesiog nuplovė tūkstančius automobilių.

Nuo netoli kranto Točigi prefektūroje įrengtos aikštelės cunamis nuplovė 1,100 „Nissan“ ir 1,300 „Infiniti“ automobilių, laukusių savo eilės į keltą. Jie turėjo būti pristatyti klientams Jungtinėse Valstijose ir tolimesnėse Japonijos prefektūrose.

Tačiau „Nissan“ atstovas pasidžiaugė, kad nė vienas gamyklų darbuotojas nuo žemės drebėjimo ar cunamių rimčiau nenukentėjo. Pasak jo, dėl šių nelaimių 1,500 darbuotojų naktį teko praleisti darbo vietose. Sustojus traukiniams ir sugriuvus keliams, jie neturėjo galimybių pasiekti namų.

Parengta pagal Gazas.lt



„Brabus 800 Widestar“.

Parengta pagal Gazas.lt



# Gyvenimo nuotrupos

## JUSTINAS PIKŪNAS

Nr. 2

Kančios viršūnę pasiekiau, kai kartą brolis pastvėrė mane iš už nugaros ir, abiems krentant gatvėje ant kieto grindinio, buvo išsukta mano dešinioji koja. Tėvas mane muša naktį, kad aimanuoju ir jam miegoti neleidiu. Kitą dieną sekmadienį atvyko kaimo daktaras ir atitaisė man koją – vėl skausmas neapsakomas, jokio vaisto negavau. Guliu dieną naktį. Nėra jokių žaislų. Kartais dieną lieku vienas. Televizija dar nebuvo atrasta, o radijo pas mus tuo laiku nebuvo.

Treji metai vėliau parginu galvijus namo, ogi trūksta telyčaitės. Nusiminau, bet bijojau šeiminkams pasakyti. Kitą rytą, niekam to nepastebėjus, išginiau karves, avis. Varau jas tolyn už vieno ir kito pušyno. Žiūriu, tiesiog stebuklas – telyčaitė atsistojo gyva, sveika. Neaišku, ką vilkai darė tą naktį. Dzūkijos miškuose jų vis tik buvo.

Kitąmet ganant atbėgo svetimas avinas ir vienu smūgiu užmušė mano bandos beragį aviną. Savininkas nuvežė jį pas mano tėvą ir paprašė sumokėti. Tėvas sumokėjo. Avino mėsa pasidalijo: du žydai nupirko priekinę dalį mėsos, taip pat kailį, o tėvui ir šeimai liko šlaunys ir nemažai avienos. Tėvas suprato ir manęs už avino pražudymą nekaltino.

Ištis patys pirmieji ganyto metai buvo sunkiausi. Bendrių dvare ganiau žąsis prie upelio, pievos ir krūmų. Vienas kitas žąsiukas dingdavo upėje arba įlisdavo į krūmus, arba į didelės žoles. Ne visada pastebėdavau. Senoji B-nė atrasdavo juos ir vis smarkiai apibardavo mane, kad aš išmetęs juos. Aš jų neždžiau, aš jų neišmesdavau – buvo sunku juos suvaldyti, nes jų buvo daug. Vištos perėdavu, ir kas dvi ar tris dienas B-nė atnešdavo po dešėtką ar daugiau naujų žąsiukų. Be to, prisimenu, miegodavau arklidėje. Du bernai ateidavo ankstų rytą dvaro arklių šerti. Vienas jų dažnai nutraukdavo paklodę nuo manęs taip, kad likdavau sušalęs ir nepakankamai išmiegojęs. Kitas jų patardavo: „Neliesk to vaiko“, bet tai nepadėjo.

Vargau, kaip ir daugelis to meto miestelio vaikų, kurie pavasarį išeidavo pas ūkininkus gyvulių ganyti. Sugrįždavau lapkričio pirmąją, nes tuomet prasidėdavo mokykla. O kur žaidimų ar atostogų dienos? To meto vaikams jų nebūdavo. Nebent jų tėvai būtų buvę valdininkai ar profesionalai. Tokiais atvejais jie visą vasarą buvo laisvi nuo varginančių ūkio užsiėmimų.

Prisimenu, kaip po daugelio metų dėl vėžio ligos 1989 m. turėjau prostatos operaciją – buvau nusilpęs nuo 30 radiacijos kartų, galvojau apie mirtį. Kartą kviečiau žmoną į ligoninę atsisveikinti, bet pamažu atsigavau.

Labai širdį graužė prasidėję sunkumai ir žudynės, Lietuvai veržiantis į laisvę ir nepriklausomybę. Ieškojau galimybių padėti, o jos buvo tokios ribotos. Rašiau į amerikiečių spaudą. Sveikatai sustiprėjus, kartu su žmona ir sūnumi 1991 m. išvykau į Tėvynę. Susisiekiu su VU ir VDU psichologijos katedromis, parinkome ten reikalingus kursus sustiprinti

psichologiją. Jos Lietuvai tuo metu labai reikėjo. Okupacinis sovietų režimas buvo labai apribojęs psichologijos mokslo ir praktikos sritis. O kam testuoti inteligentiją ar veltis į asmenybės gelmes, jeigu saugumo organai geriau žino, kas yra kas ir kur jis ar ji tinkamas(a) studijuoti arba įdarbinti? Jie taip pat suuodžia, kuriuos asmenis ar šeimas tardyti, ką paslapčiomis nužudyti, ką į Sibirą pasiųsti... Jie savo iš aukščiau duotas kvotas užpildydavo, talkino SSRS totalitarinio režimo siekiui „palikti Lietuvą be lietuvių“. Tai yra – be inteligentijos, be lietuviškai ar krikščioniškai galvojančių ir veikiančių lietuvių.

### Kaip aš žmones gelbėjau

1941 m. vasarą, man esant tėvų namuose, sesuo Zosė nustebusi suriko man: „Žiūrėk, Justai, vokiečių kariai Maušių vedasi.“ Išbėgau į lauką ir sakau jiems: „Čia mano draugas, paleiskite jį prašau.“ Mūsų gatvės gale buvo mokykla. Ten buvo keli kariai, viršila ir, berods, leitenantas. Su jais kelis kartus buvau kalbėjęs. Vienas jų kartas nuo karto užsukdavo pas mus, prašydavo sesers iškepti jam porą kiaušinių. Jie apsikeitė keliais sakiniais, ir šis tarė (žydui) vaikinui: „Eik namo.“ Nė vieno kilometro nebuvo nuo mokyklos, kur buvo seni Miroslovo žydų kapi...

Iš vaikystės dienų prisimenu vieną įvykį. Berods, tai buvo gegužės mėn. 2 d. Švietė saulė, buvo šilta, gražu, tad su kitais berniukais nuėjome prie didelio prūdo maudytis. Vienas po kito sušokome į vandenį. Gal nei minutei nepraėjus, matau – paniro mažesnio berniuko galva. Prišokau, pakėliau jį aukščiau – jis tarsi sustiręs, išnešiau jį į krantą. Jis plaukti nemokėjo, vėliau sakė, negalvojęs, jog ten gilū... Dėl šalčio mūsų visų maudynės greitai pasibaigė – laukėme vasaros karščių.

Daug šiurpesnis įvykis atsitiko 1944 m. rusų kariuomenei artėjant prie to meto Vokietijos sienos. Man priverstinai dirbant vertėju vokiečių divizijos štabe Pajevonyse, vieną dieną atvažiavo vokiečių leitenantas vertėjo. Štabo karininkui leidus, jis mane nusivežė kažkur arčiau Vištyčio ir sustojo prie didelio klotimo. Ten matėsi gal daugiau kaip 10 ginkluotų rudmarškinių. Vienas jų paprašė manęs laukti, kol atvyks pulkininkas. Jam pasirodžius, atidarė klotimo vartus – ten matėsi daugiau kaip 20 vyrų. Pulkininkas pradėjo apklausą. Parodo ranka į vieną jų ir užduoda kelis klausimus.

Greitai supratau, kad čia vyksta karo lauko teismas. Pamačiau, kad tie vargšai suimtieji nemoka savęs pristatyti. Pradėjau versti kitaip, ne-gu jie kalbėjo. Sakau: „Jis sako: esu ūkininkas, gyvenu už 5 km tokiame kaime“, duodu to kaimo vardą. Matau, kad kitas yra stambus vyras – jį padarau kalviu, gyvenančiu už 7 km ir panašiai. Tiriamuosius padariau vietiniais ir „gerais žmonėmis“, net ir to meto vokiečių saugumo akimis žiūrint. Apklausęs 7 ar 8 asmenis pulkininkas įsakė visus paleisti.

**Bus daugiau.**

### CHIRURGAI

**Dr. PETRAS V. KISIELIUS**  
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS  
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA  
Center for Health  
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126  
**630-941-2609**

### VIDAUS LIGOS

**EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.**  
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS  
Kalbame lietuviškai  
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6**  
**Chicago, IL 60638**  
**Tel. 773-229-9965**  
Valandos susitarus

### AKIŲ LIGOS

**ARAS ŽLIOBA, M.D.**  
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA  
219 N. Hammes Avenue  
Joliet, IL 60435  
**Tel. 815-741-3220**

### ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

**VIDAS J. NEMICKAS, M.D.**  
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS  
7722 S. Kedzie Ave.  
Chicago, IL 60652  
**Kab. tel. 773-471-3300**

### DANTŲ GYDYTOJAI

**Dr. JOVITA KERELIS**  
DANTŲ GYDYTOJA  
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL  
**Tel. 708-598-8101**  
Valandos susitarus

**EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.**  
DANTŲ GYDYTOJAS  
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą  
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai  
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL**  
**55 E Washington, Ste 2401,**  
**Chicago, IL**  
**Tel. 708-422-8260**

## Politinio išganymo paieškos

### Atkelta iš 2 psl.

D. Grybauskaitė yra energingesnė už savo pirmtakus. Ji uoliau mėgina pertvarkyti teisės saugos sistemą ir jėgos struktūras, privertė atsistatydinti nemažai nevykusių vadovų. Bet per anksti spresti, ar šie pokyčiai pagerino padėtį. Lengviau pašalinti nekompetentingą vadovą, negu rasti tinkamą, o dar sunkiau – užtikrinti žemesnių grandžių veiksmingumą. Turėdama Prancūzijos prezidento galias ji galėtų tiesiog atleisti premjerą ar ministrus. Kai kuriais atvejais tai būtų naudinga ir didintų prezidentės populiarumą, tačiau neišspręstų pagrindinių krašto ūkio ir valdymo problemų. Ir nebūtų kam priešintis neapgalvotiems sprendimams. Ne atsitiktinumas, kad geriausiai valdomos šalys turi stiprius parlamentus ir silpnus valstybės vadovus, dažnai reprezentacinius monarchus.

Per iškilmingą minėjimą Seimo pirmininkė Irena Degutienė pasakė, kad „Lietuvai būtina susigrąžinti Kovo 11-osios dvasią“. Sąjūdžio ir Kovo 11-osios dvasia įkvėpė kovoti už Lietuvos nepriklausomybę, tą aiškų tikslą, kuriam beveik visi pritarė. Ji suvienijo Lietuvą ir po Sausio 13-osios. 1988–1991 metai iš tiesų buvo stebuklingi. Bet ir nepakartojami. Sunku įsivaizduoti, kaip Sąjūdžio dvasia, kad ir kokia ji būtų, padėtų spręsti sudėtingas šiandienos problemas. Prisiminkime: nesutarimai AT išryškėjo dar 1990 metų pavasarį, ir ne vien dėl to, kad kai kurie deputatai išdavė Sąjūdžio idealus. Labiausiai buvo ginčijamasi dėl derybų su Maskva sąlygų. Jei net esant apgulties padėčiai neišvengiamai kyla nesutarimų, juo labiau jų pasireiškia, kai gyvenimas įeina į įprastą vėžes. Nebuvo ir negali būti vienos nuo-

monės dėl mokesčių, „Sodros“ pertvarkymo, gamtos apsaugos, energetikos, ūkio ar švietimo strategijos.

Vienas dalykas svarstyti šiuos klausimus tarp draugų ar net srities žinovų, visiškai kitas – priimti juos prižiūrinčius įstatymus, kuriuos visi privalės vykdyti. Tada greitai išryškėja skirtumai, aštrėja nesutarimai, suklesti įtarimai. Ir Sąjūdyje tonas paaštrėdavo, kai būdavo svarstomos rezoliucijos ar kiti įpareigojantys dokumentai. Siūlymai iš apačios dažnai yra naudingi. Reikia sveikinti įvairias nevyriausybinės organizacijos, stebėtojas ir kritikuojančias Vyriausybės, teismų, kitų valdžios institucijų veiklą ar į viešumą keliančias svarbius klausimus, kurių valdžia nepaiso.

Naivu manyti, kad naujas Sąjūdis ar koks nors judėjimas iš apačios galėtų iš esmės pakeisti Lietuvos politiką. Be organizacinių rėmų negalima įgyvendinti politinių siekių. Kad ir kiek naujas judėjimas stengtųsi būti kitoks, įžengęs į politikos areną jis greitai taptų panašus į tradicinę politinę partiją. Tai rodo Vokietijos žaliųjų likimas – radikali protesto organizacija virto dar viena partija. Judėjimas be organizacinio įkūnėjimo pasmerktas likti bergždžias, o tapęs organizacija jis ima panašėti į tai, ką nori pakeisti.

**Alfa.lt**

*Kęstutis K. Girnius – žurnalistas, publicistas, politikos apžvalgininkas, pedagogas, istorikas. Dirbo „Laisvosios Europos“ radijuje, buvo „Laisvosios Europos“ radijo lietuvių ir centrinių žinių tarnybų direktorius. Nuo 2007 m. dėsto Vilniaus universitete. Lietuvos katalikų mokslų akademijos narys.*

### IEŠKO DARBO

\* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių slaugos darbo su gyvenimu. Didelė patirtis, legalūs dokumentai. Gali išleisti atostogų nuo balandžio mėnesio (bet kurioje valstijoje). Siūlyti įvairius variantus. Tel. Lietuvoje +370-647-65077 arba 630-730-2132.

\* **Moteris**, turinti ilgametę patirtį, puikias rekomendacijas, legalų statusą, ieško nuolatinio senelių priežiūros darbo. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-677-7467 arba 630-782-5256.

\* **Moteris** pirks senų žmonių priežiūros darbą su gyvenimu. Tel. 630-723-9905.

\* **Tvarkinga šeima** išsinuomotų 2-3-jų miegamųjų „townhouse“ arba namą Čikagos pietvakariniuose rajonuose netoli gerų mokyklų. Tel. 708-262-1212.

\* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja automobilį, skaniai gamina maistą. Tel. 630-674-1545.



## „Grandis” tebejungia...

Atkelta iš 5 psl.

Pirmieji choreografai, kurie atvyko į JAV, ir buvo šie mokytojai: Genovaitė Dumčiūtė-Breichmanienė, Jadvyga Meiliūnaitė-Matulaitienė, Liudas Sagys. Vienas iš žymiausių lietuvių liaudies šokių choreografų, likusių Lietuvoje ir dirbusių „komunizmo laikais”, buvo Juozas Lingys. Violetos žodžiais, jis tikrai „turėjo gyslelę”, pradėjo šokius kurti dar net nebaigęs choreografijos mokslų. Jo šokiai iki šiol labai populiari, turi lietuviško charakterio. Tačiau užsienyje gyvenantys lietuviai tais „komunizmo laikais” nebūna su Lietuvoje likusiais tautiečiais bendrauti galėjo.

Nesutarta tik... dėl sijonų ilgio

Šokių iš už geležinės uždangos į laisvą pasaulį gal ir neprasisakėdavau, tačiau drabužių iš Lietuvos gaudavo. Tuo tarpu grandiečiai vertėsi, kaip galėjo. Kas tautinius drabužius atsivežę iš Lietuvos buvo, kas vietoje ausdavo, siūdavo. Štai Violetos mama jai drabužius po vieną užsakydavo, nes visą kostiumą vienu metu per brangu būdavo pirkti. Taigi vienais metais – sijonas, kitais – prijuostė, trečiais – liemenė... Išaušti ir pasiūti Čikagoje auksarankės Prišmantienės. Vėliau Violeta ir pati buvo išmokusi austi. Buvo ir nesutarimų dėl tų drabužių. Jei pavartytumė „Grandies” albumą, kuriame suklijuotos įvairių metų laikraščiuose spausdintų straipsnių iškarpos ir nuotraukos, pamatytumėte, kad buvo laikas, kai grandietės trumpais sijonais vilkėdamos šoko. Šokėjos suaugusios, o sijonai trumpi – na, kur tai matyta! Tačiau, sako Violeta, tokie laikai buvo tada. Net Lingio vadovaujamas ansamblis „Lietuva” trumpais sijonais šoko, nors ne visoms šokių mokytojoms patiko tokia anuometinė „naujovė”. Jei smalsu, galite internete pasižiūrėti, kaip grandiečiai atrodė ir šoko, nes koncertai nuo 1973 metų yra „YouTube” sudėti.

Augo „Grandis” kaip ant mielių

Tačiau nesutarimų daug nebuvo. O geranoriškumo ir pagalbos vieni kitiems – nors vežimu vežk.

Senais laikais už repeticijas mokėti nereikėdavo, bet už visas keliones šokėjai susimokėdavo patys, o vėliau daug padėjo globos komitetas, įsteigtas Irenos Kriaučeliūnienės. Ir kasmetinį „balių” padarydavo už savo lėšas. Tėvai ir vaišės – keptas antis, vištas, vinegretus ir pyragus sunėdavo ir dar už bilietą į koncertą susimokėdavo. Vėliau, kai šokėjų atsirado daugiau, atsirado ir dešimties dolerių mokestis. O ir dabar mokestis už visą sezoną tikrai nedidelis, jei lyginsime su bet kokiomis kitomis šokių pamokomis – nuo tango iki pilvo šokio.



„Grandis” vienoje iš šokių švenčių.

Augo „Grandis” kaip ant mielių. Galima sakyti, išvažinėjo ir išskraidė visą pasaulį. Šiaurės Amerikoje buvo, Pietų Amerikoje buvo, Europoje buvo, Australijoje buvo. Lietuvoje šoko šešis kartus – penkiose šokių šventėse (nuo 1994 m.), o 1992 metais gastroliavo Vilniuje, Kaune, Eektrėnuose, Marijampolėje, Telšiuose ir Palangoje. Ir ne tik paprastus koncertus „Grandis” surengdavo. I. Smieliauskienė buvo ir „Lietuviškas vestuves” pastačiusi. Tuomet „Grandyje” ypatingai daug šokėjų trypė. Buvo laikas, kai vien studentų ratelyje sukosi jų apie aštuoniasdešimt. Vėliau, jau Violetos vadovavimo laikais (pradėjo vadovauti 1995 m.), atsirado ne tik jaunių, studentų ir veteranų rateliai. Pradėjo šokti

vaikų ir net vaikučių rateliai.

„Grandis” šiandien

Dabar „Grandyje” šoka 145 šokėjai, mažiausieji – trejų metų. O dabartiniai ratelių mokytojai – tai vis buvę šokėjai: Ir Dalia Bilaišytė DeMuth, Rima Polikaitytė-Birutienė, Daina Matusaitienė, Elytė Maurikienė, Vida Brazaitytė, Lidija Polikaitienė. Kaip sako Violeta, didžiausias džiaugsmas mokytojui yra tuomet, kai jo buvęs mokinys taip pamėgsta šoki, kad pats tampa mokytoju. Šiuo atžvilgiu „Grandies” vadovė tikrai turi kuo džiaugtis. Tačiau, manau, kad „Grandis” taip sėkmingai šoka jau daug metų ir todėl, kad neapsiri-

sia, ar šie nepasidalintų savo šokiu. Kartais per dvi dienas gauna ir šokio įrašą, ir aprašymą. Jokių varžovų. Tačiau ieškant naujų šokių būna ir kitaip. Būna, kad smagu, įdomų šokių suradus, jį pačiam persirašyti reikia. Tuomet jau atsukinėti juostelę iš naujo ir iš naujo kelias valandas tenka, kol visus žingsnius užsirašai.

O žingsnių šiais laikais – net 30!

Žinoma, vien internetu irgi nepasikliausi. Kaip seniau, taip ir dabar šokių mokytojai mėgsta Dainavos stovykloje susirinkti vasarą ir arba vieni iš kitų pasimokyti jaunų žingsnių, naujų šokių, arba koki žinovą pasikviesti. Ir tų žingsnių šiais laikais yra daugiau nei trisdešimt. Nes juk anksčiau būdavo tik keli: polkos, paprastasis einamasis, dvigubas. O dabar – sukukas, sukukas ore, liaunas bėgamasis... Kaip tą trečioką ar šeštoką šokėją išmokyti visų jų? Kaip jam į galvelę „įkalti”, kaip atrodo, pavyzdžiui, „liaunas bėgamasis”? Ogi labai paprastai – duoti šokio žingsniui juokingą „pravarde”. Ar girdėjote tokį lietuvių liaudies tautinių šokių žingsnį, kuris vadinasi „spirktis į sėdynę”? Nesate girdėję? Ir aš nebuvau girdėjęsi. Paklausa apie jį savo antroko sūnaus, kuris „Grandyje” šoka. Tas nė nemirktelėjęs pasakė, kad tokį žingsnį moka: „reikia bėgant kulnais sau ‘užkapalį’ spardyti. Labai smagu, bet gali biškį ir skaudėti”. Štai toks tas žingsnis.

Na, o repertuaras, kaip sako Violeta, priklauso nuo šokėjų pajėgumo. Kiekvieną sezoną „Grandis” pastato naujų šokių, kurie darosi vis sudėtingesni ir sunkesni. Tik neišmanančiam gali atrodyti, kad koks „Malūnėlis” – tai ne baletas. Ne baletas, tiesa, bet iš pirmo karto ir liaudies šokio tikrai gerai nepašoksi. „Grandies” mokytojai, turėdami pakankamai patirties, stengiasi prisitaikyti prie šokėjų, suprasti jų pajėgumą ir mokyti taip, kad šokėjai pasiektų savo asmenines aukštumas. „Grandis” – ne tik vieta lietuvių kilmės jaunimui bendrauti, bet ir vieta, kurioje pagal galimybes ruošiami aukšto lygio šokėjai, o per šoki skiepijama ir meilė Lietuvai.

boja savais, neverda vien savo pačios sultyse. Štai, „komunizmo laikams” priėjus liepto galą ir Lietuvai atgavus nepriklausomybę, emė važiuoti lietuviai į JAV geresnio gyvenimo, patirties ar nuotykių ieškoti. Dabartinis „Grandies” baletmeisteris Gintaras Grinkevičius ir yra vienas tų. Jis – profesionalus Lietuvos choreografas, kuris pradėjo dirbti su grupe ir pakylėjo ją į naujas aukštumas. Dar „šviežio kraujo” į „Grandies” ansamblį įpylė vos prieš dvejus metus taip pat iš Lietuvos atvykusi jauna choreografė Vitalija Ivinskienė.

Šokių randama ir internete

Ir repertuaras šiais laikais neapsiriboja vien „auksiniais” šokiais. Yra visokių naujų, nematytų. Nes iš tiesų, sukurtų lietuvių liaudies šokių dabar yra devynios galybės ir jie sudėtingesni. Violetos džiaugsmui, pasižiūrėti juos gali ne tik šokių šventėse, kaip anksčiau būdavo, bet tiesiog internete. Be to, šokiais dabar dauguma visai mielai dalijasi. Štai, Violeta suranda koki smagu šoki internete, tuomet parašo grupės, kuri šoko šoki, vadovams ir paklau-

Apie šio, jau 52-ojo sezono „Grandies” šokėjų pajėgumą galėsime spręsti atėję į metinį koncertą, kuris, kaip sakiau, bus panašus į mažą šokių šventę dėl dalyvaujančių ansamblių gausos. Manau, jog jame dar nematytais šokiais teks pasigėrėti.

Karilė Vaitkutė – Balzeko lietuvių kultūros muziejaus darbuotoja, „The Lithuanian Museum Review” redaktorė, vertėja.

### IEŠKO DARBO

\* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Galimi pakeitimai ar gali išleisti atostogų. Tel. 773-808-0011.

\* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

\* **Vidaus** ir lauko dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

\* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną, išleisti atostogų. Siūlyti įvairius variantus. Vairuoja, kalba angliskai. Tel. 773-294-5731.

\* **Med. sesuo** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti bet kurią darbo dieną. Tel. 630-258-4035.

\* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško papildomo darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

\* **Vyras su žmona** arba po vieną ieško senelių priežiūros darbo naktimis arba nepilną savaitę. Dokumentai, rekomendacijos, automobilis. Tel. 773-610-5413.

\* **Moteris** pirkty pagyvenusių žmonių priežiūros darbą su gyvenimu kartu bet kuriame Amerikos mieste. Tel. 708-244-5398.

**ATLANTIC Express Corp.** 1-800-775-SEND  
www.atlanticexpresscorp.com

**Ocean Freight**  
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

**Auto Export**  
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

**Small Packages**  
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

**Air Freight**  
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

**Trucking**  
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680  
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363





A † A  
**JURGIS LAMPSATIS**

1912 m. vasario 3 d. — 2011 m. kovo 18 d.  
Klaipėdos apskr., Berlyne  
Mozūriškių kaime

Giliame liūdesyje liko: dukrytė Raminta su vyru Rupertu ir dukryte Indre, sūnumi Jonu, sesuo Grėta Bražinskienė, krikšto dukra Helen Eckstein, giminės Lietuvoje, draugai ir pažįstami Čikagoje ir Berlyne.

Buvusiam ilgamečiui darbuotojui

A † A  
**STASIUI DŽIUGUI**

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną SOFIJĄ, dukrą JUDITĄ ir visus artimuosius.

*„Draugo“ bendradarbiai*

Buvusiam ilgamečiui LF nariui, aktyviai dalyvavusiam LF veikloje

A † A  
**STASIUI DŽIUGUI**

iškeliavus į Amžinybę, Lietuvių Fondo vadovybės vardu reiškiamo nuoširdžią ir gilią užuojautą žmogui SOFIJAI JANKAITYTEI, dukrai JUDITAI DŽIUGAITEI su vyru MICHAEL DiSANTIS bei giminėms. Liūdime ir gedime kartu.

*Lietuvių Fondo taryba ir valdyba*

A † A  
**STASIUI DŽIUGUI**

mirus, žmonai SOFIJAI, dukrai JUDITAI ir MICHAEL DiSANTIS bei visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

*Algė ir Adolfas Šležai  
Silvija ir Linas Lukai su šeima*

**Dana Naikuskas**, gyvenanti **Windsore, Ont. Canada**, pratęsdama metinę „Draugo“ prenumeratą paaukojo laikraščiui 110 dol. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

**Genovaitė Kaufmanas**, gyvenanti **Alexandria, VA**, pratęsdama laikraščio prenumeratą ir kartu paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

**Alfonsas Alkas**, gyvenantis **Tampa FL**, kartu su „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums ir 50 dol. auką. Labai ačiū.

**Klemensas Pivoriūnas**, gyvenantis **Riverdale, IL**, pratęsdama metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. laikraščiui paremti. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

A † A  
**BRONĖ NAVICKAS  
ARBAČAUSKAITĖ**

Mirė 2011 m. kovo 27 d., ankstyvą rytą, būdama 89 m. amžiaus.

Gyveno Wisconsin Dells, WI, vėliau Lemont, IL.  
Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje.

Nuliūdę liko: duktė Irena Vytkauskaitė-Valaitienė su vyru Remigijum; anūakai Tomas su žmona Cindy, Julija Deuschle su vyru Peter ir Andrius, aštuoni proanūčiai – Mike, Nick, Nina, Lea Valaičiai ir Jonukas, Andrius, Matas ir Stefutė Deuschle.

Velionė priklausė Lietuvių Tauragės klubui, Amerikos Lietuvių Pensininkų sąjungai Čikagoje, Šakių apskrities klubui ir kitiems.

Po šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, a. a. Bronė buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse 2011 m. kovo 29 d.

**Nuliūdusi šeima**

A † A  
**inž. ALGIS KVEDARAS  
(KVEDARAVIČIUS)**

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad 2011 m. kovo 4 d., Sun City, AZ, mirė brangus vyras, tėvelis, senelis, brolis ir dėdė, sulaukęs 85 metų.

Gimė ir gyveno Ukmergėje. Gimnaziją baigė Wuerzburg, Vokietijoje. Į Ameriką atvyko 1949 m. Tarnavo JAV kariuomenėje seržanto laipsniu, artilerijos batalione, Korėjos karo metu. Newark College of Engineering įsigijo B.S. ir M.S. elektros inžinerijoje. 34 metus išdirbo ITT Corp. Avionics Div., Nutley, NJ vyresniu projektuotoju. Išėjęs į pensiją Arizonoje išgyveno 15 metų. Velionis buvo ilgametis LB narys ir Phoenix apylinkės Lietuvių Katalikų misijos pirmininkas.

Giliai nuliūdę liko: žmona Milda; dukros Rūta, Astra, dr. Vita ir vyras dr. Petras Dičpinigaitis su sūnumis Aliu ir Tomu; dukros a. a. Alės sūnūs Rytas, Aidas, Gintas ir Aras; sesuo Birutė Jorik su šeima bei daug kitų giminių Amerikoje ir Lietuvoje.

Atsisveikinimas ir laidotuvės įvyko kovo 12 d. Elizabeth, NJ.

**Nuliūdusi šeima**

A † A  
**JUOZAS „JOE“ JANUŠAITIS**

Mirė 2011 m. kovo 26 d. savo namuose Porter, Indiana, sulaukęs 97 metų.

Gimė 1913 m. spalio 24 d. Lietuvoje, a. a. Juozo ir a. a. Puizytės Janušaičių šeimoje.

A. a. Juozas 30 metų išdirbo Blaw Knox metalo gamykloje ir 1979 m. išėjo į pensiją.

Nuo 1935 m. iki 1939 m. tarnavo Lietuvos kariuomenėje.

1949 m. atvyko į JAV ir Crown Point, IN, 1951 m. spalio 15 d. apsidėdė su Ona, kuri jau mirusi.

Velionis buvo Šv. Kazimiero katalikų bažnyčios narys, priklausė lietuvių Žvejų ir Medžiotojų klubui, Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, Lithuanian/American Political klubui.

Nuliūdę liko: sūnus Rich su žmona Jeanine, gyvenantys Porter, IN, dukters Jane Urycki iš Lake Station, IN ir Irene su vyru Richard Macys, gyvenantys South Bond, IN, anūakai Chrissy, Joe, Steve, Bob, Diana, Rich, Debbie ir Lenny, 12 proanūkių.

Atsisveikinimo šv. Mišios vyks balandžio 3 d., 9 val. ryto Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 127 St., Lemont, IL 60439.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose Mišiose.

**Nuliūdusi šeima**

Laidot. direkt. Edmonds & Evans FH, www.ee-fh.



# ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) Gavėnios metu penktadieniais 5 val. p. p. vyks Kristaus kančios vietų, arba stacijų, aplankymo apeigos (lietuvių kalba). Primename, kad lietuviškos šv. Mišios Brighton Park bažnyčioje atnašaujamos ketvirtadieniais 8 val. r. ir sekmadieniais 10:30 val. r.

■ **Maloniai kviečiame visus balandžio** 2–3 dienomis nuo 10 val. r. iki 3 val. p. p. atvykti į Jaunimo centrą (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636), kur vyks pavasarinė mugė. Tel. pasiteiravimui 773-778-7500 (Reda).

■ **Jaunimo centro narių, rėmėjų ir aukotojų** 2011 m. suvažiavimas vyks balandžio 10 d., sekmadienį, 12 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL). Kviečiame kuo daugiau dalyvauti.

■ **Dailininkės Gemos Duobaitės Phillips** retrospektyvinė darbų paroda Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) atidaroma balandžio 15 d. 7:30 val. v. Paroda veiks iki gegužės 15 d. Atidaryme dalyvaus darbų autorė G. Duobaitė Phillips.

■ **Verbų sekmadienį, balandžio 17 d.**, Pasaulio lietuvių centro vakarinėje didžiosios salės dalyje (Lemont) Lietuvos Dukterų draugijos narės pardavinės pyragus ir kitokius gardumynus. Prekyba vyks nuo 9 val. r. iki 2 val. p. p. Kviečiame apsilankymu paremti Dukterų draugiją ir savo šventiniam Velykų stalui nusipirkti skanių tortų bei kitokių gardėsių.

■ **Gegužės 7 d., šeštadienį, Gedimino** lituanistinėje mokykloje (St. Andrews Lutheran Church, 10 S. Lake St., Mundelein, IL 60060) bus švenčiama Mamų ir tėvų diena. Dalyvaus visa mokyklos vaikučių-tėvelių-mokytojų šeima. Svečiuosis Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo signatarė, aktorė Nijolė Oželytė su savo dukrele. Bus surengtos varžytuvės GLM paremti, vyks mugė. Norintys prekiauti mugėje kviečiami užsisakyti stalus (kaina – 25 dol.) tel. 847-668-1731 (Beata Ivanauskienė).

■ **Lietuvių Opera kviečia įstaigas, organizacijas, profesionalus bei visus, norinčius reklamuotis** 55-ajame jubiliejiname premjeros leidinyje, informaciją siųsti adresu 431 N. Silverleaf Blvd., Carol Stream, IL 60188 arba internetiniu adresu: operalt@gmail.com. Vieno puslapio kaina – 100 dol., pusės puslapio – 50 dol., ketvirčio – 30 dol. Franz Lehar operetės „Grafas Liuksemburgas“ („The Count of Luxembourg“) premjera vyks gegužės 15 d. 3 val. p. p. J. Ster-

ling Morton High School salėje (2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL 60804). Informacija teikiama tel. 630-242-1888 arba tel. 630-833-1893.

## IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Marijos Nekalto Prasidėjimo seserys** (600 Liberty Hwy, Putnam, CT 06260) balandžio 8–10 dienomis kviečia dalyvauti rekolekcijose, kurias ves pranciškonas kun. Raimundas Bukauskas, OFM. Penktadienį, balandžio 8 d. – Palaiminimas 7:30 val. v., po jo – konferencija. Šeštadienį 8:30 val. r. – registracija, 9:30 val. r. – konferencija. Rekolekcijos baigsis sekmadienį, balandžio 10 d. Auka vienai dienai – 60 dol., savaitgaliui – 120 dol. Nakvynė – 40 dol. Apie dalyvavimą prašoma pranešti iki balandžio 1 d. tel. 860-928-7955 arba el. paštu sesigne@gmail.com.

■ **Pianisto Rimanto Vingro koncertas** Abbott Recital Hall, Joslyn Art Museum (2200 Dodge St., Omaha, NE 68102) vyks balandžio 16 d. 2 val. p. p. Programoje skambės M. K. Čiurlionio, F. Schubert, A. Scriabin kūriniai. Koncertą organizuoja Omaha-Šiauliai susigiminiavusių miestų komitetas.

■ **Madison–Vilnius susigiminiavusių miestų komitetas** gegužės 2 d., šeštadienį, kviečia į tradicinę iškilmingą vakarienę, kuri vyks Madison Club (5 E. Wilson St., Madison, WI). Pagrindinė vakaro kalbėtoja – JAV ambasadorė Lietuvoje Anne E. Derse. 5 val. p. p. – kokteilis, 7 val. v. – iškilminga vakarienė. Kaina suaugusiems – 40 dol., studentams ir senjorams – 35 dol. Prašoma vietų užsisakyti iš anksto. Čekius rašyti MVSC ir siųsti Daina Penkiunas, 109 Richland Lane, Madison, WI 53705. Daugiau informacijos suteiks Milda Aksumitauskas el. paštu aksa.milda@gmail.com arba tel. 708-224-6240.



Ambasadorė Anne E. Derse.  
vilnius.usembassy.gov nuotr.



Parodos atidaryme dalyvavo (iš kairės): Detroit lietuviškos radijo programos vedėjas Algis Zaparackas, Petras Pagojus, JAV LB vicepirmininkas sporto reikalams, ŠALFASS prezidentas Laurynas Misevičius ir Lietuvos vyčių centro valdybos atstovė ryšiams su spauda Regina Juškaitė-Švobienė.

Detroit, MI, pristatyta paroda „Pirmoji banga“, kurią dar 2008 m. paruošė LR generalinis konsulas Čikagoje kartu su Nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka Vilniuje. Paroda Detroit ypač susidomėjo Šv. Antano lietuviškos parapijos narys, pereitais metais 100 metų jubiliejų atšventęs Petras Pagojus, iki šiol prenumeruojantis visus Amerikos lietuvių leidinius ir dažnai rašantis į spaudą.

Laurynas Misevičius

## Kviečiama pareikšti savo nuomonę

Valstybės pažangos taryba pristato pirminį šalies ilgalaikės pažangos strategijos projektą „Lietuva 2030“ ir kviečia visus į atvirąją diskusiją. Strategijos projektas parengtas remiantis visuomenės vadovų ir žmonių idėjomis, kurias jie galėjo pasiūlyti praėjusiais metais savivaldybėse vykusiose diskusijose, Nacionalinės idėjų dienos metu arba interneto puslapyje www.lietuva2030.lt

Strategija „Lietuva 2030“ – tai ilgalaikio planavimo dokumentas bei valstybės strateginio planavimo pagrindas. Ja siekiama nustatyti šalies raidos kryptis, kurios būtų vienodai suprantamos ir priimtinos valdžios ir valdymo institucijoms ir visiems Lietuvos gyventojams.

Strategijos projekte „Lietuva 2030“ aptariama Globalios Lietuvos idėja. Strategijos projekte numatoma vykdyti aktyvią užsienio lietuvių ištraukimo į Lietuvos gyvenimą programą, įtvirtinančią abipusį partnerystę ir pagarba grįstą bendradarbiavimą ir kuriančią paskatas užsienio lietuviams išlaikyti ir puoselėti tautinį tapatumą, sustiprinti tarpusavio ryšius ir jų ryšius su Lietuva.

Valstybės pažangos taryba prašo visų pareikšti savo nuomonę, teikti savo pasiūlymus ir pastabas, daly-

vauti apklausoje. Tai galima padaryti Vyriausybės interneto svetainės skiltyje „Kas naujo“ esančioje viešojoje konsultacijoje.

Su strategijos projektu susipažinti galima ir interneto svetainėje www.lietuva2030.lt. Čia taip pat galima siūlyti savo idėjas, komentuoti jau pateiktas bei simboliškai „pakelti ranką už viziją“.

Šiuo metu įvairiuose šalies miestuose vyksta Valstybės pažangos tarybos narių susitikimų su visuomene ir diskusijų apie projektą ciklas. Savo nuomonę jau pareiškė Marijampolės, Kėdainių, Telsių, Šiaulių bei Panevėžio bendruomenių atstovai. Į diskusiją apie Lietuvos ateitį bus įtraukti ir kitų regionų aktyvūs piliečiai, diskutuos šalies akademinė bendruomenė, jaunimo organizacijos, moksleiviai ir verslininkai.

Valstybės pažangos taryba kviečia nelikti abejingais ir prisijungti prie dokumento aptarimo, aktyviai reikšti nuomonę ir diskutuoti.

Valstybės pažangos tarybai, kurią sudaro įvairių sričių ekspertai, mokslininkai, verslo, ekonomikos, politinių procesų analitikai, vadovauja ministras pirmininkas Andrius Kubilius.

URM info

## SKELBIMAI

### Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis  
6247 S. Kedzie Avenue  
Chicago, IL 60629  
Tel. 773-776-8700  
Toll free 24 hr. 888-776-6742  
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.  
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.  
www.johngibaitis.com  
gibaitis@aol.com



### Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street  
Chicago, IL 60629  
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos  
duodamos mažais mėnesiniais  
įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.  
Kreipkitės į

**Mutual Federal Bank,**  
2212 West Cermak Road.  
Tel. (773) 847-7747

### Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,  
Chicago, IL 60629  
Tel. 773-582-4500  
Valandos susitarus



Vydūno fondas kviečia visus į  
knygos „VYDŪNO FONDUI – 55“  
pristatymą sekmadienį, balandžio 3 dieną,  
12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje,  
Pasaulio lietuvių centre, Lemont  
Programoje: meninė dalis, paroda, vaišės

Lietuvių karių veteranų sąjunga „Ramovė“, Čikagos skyrius  
(per Juozą Mikulį), atsiuntė „Draugui“ dosnią 925 dol. auką. Labai  
nuoširdžiai dėkojame už paramą.